

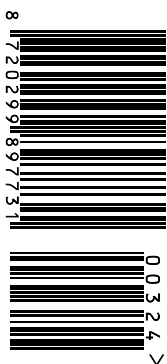
showpaard Men Sport

MAGAZINE VOOR MENNERS - NEDERLAND & BELGIË

40e JAARGANG - NR. 3-2024 - € 11,95

Het SKALA voor de koets met Ad Aarts * Hackney Hengstenkeuring * Mooie route: Loonse en Drunense duinen * Van Amsterdam naar Parijs * Instructie showpaard met Aris van Manen * Het ideale menpaard: Lipizzaner * Duizendpoot Desiree van Lambalgen

Olympus HvM

HvM Stal

K.I. & Trainingsstal

Imperium van Soma
Homozygoot Tobiano

Fryso 518

Norking Apple

Het juiste adres voor het trainen, uitbrengen en zadelmak maken van uw (tuig)paarden en Friezen. Nationaal en EU erkend dekstation. Tevens kunnen wij u van dienst zijn met het invriezen van sperma van alle rassen.

K.I. Service Ancilla Bruggink

Bij de Leijwei 141, 8412 SK Hoornsterzwaag
tel: 06-51923992, ancillabrugink@hotmail.com

Colofon

MenSport Nederland en België

Uitgave:

MenSport

Uitgever:

MP Horses B.V.

Manager:

Karin de Haan

Community Redacteur:

Meike Paridaans

Christine Dijk, Gemma Jansen, Sanne

Wiering, Janneke Berghuis, Janine

Verschure, Danielle Berloth, Claartje

van Andel, Arthur van der Vlies, Ellen

Hamberg, Bas Breedveld, Mieke

Lockeffer-de Rijk, Eefje van Harskamp,

Manon van Lenthe, Gerben Olthof,

Johnny van Ingen, Wil Smeets, Johanna

Faber & Fleur Louwe.

Advertenties & spinnekopjes:

MP Horses B.V.

Alexandra Bombeeck,

alexandra@mphorses.nl,

tel: 00 31 (0)6-23163138

Alexander den Braber,

alexander@mphorses.nl,

tel: 00 31 (0)6-23162997

Abonnementen:

abonnementen@mphorses.nl

tel: 033-7200078

maandag tot donderdag tussen

9.00 en 16.00 telefonisch bereikbaar.

MenSport

Parallelweg 7, 3931 MS Woudenberg

Abonnementsprijs 2024:

€ 59,50 per jaar (Premium)

€ 92,50 per jaar (Nederland & België)

Opzegtermijn 3 maanden voor

einde looptijd.

IBAN: NL74RABO0189022914

t.n.v. MP Horses B.V.

BIC RABO NL2U

Vormgeving:

MP Horses B.V.

Verspreiding:

Losse exemplaren

zijn los verkrijgbaar via

www.paardenmagazines.nl.

Copyright© 2024

MenSport, Woudenberg, Nederland

Even stilstaan

Soms is het moeilijk om aan een column te beginnen, al helemaal als zich kort voordat het nummer naar de drukker gaat een nachtmerrie heeft afgespeeld. Ik denk dat velen onder ons het tragische overlijden van Ton van der Ven en Jaap van der Meulen niet is ontgaan. Wat een schrik, verdriet en verbazing. Véél te jong. Je merkt dat het, overal waar je komt, de gemoeieren bezighoudt en het aantal reacties dat het heeft opgeroepen op social media bewijst dat ook nog eens. Voor dit nummer hadden we een interview gepland staan met Sarah Gooris over de nieuwe rol van Ton zijn vrouw Anne Zaayer bij het Belgische team jeugdmenneren. Het artikel was al klaar, maar uit respect voor Anne en de moeilijke tijd waar zij doorheen gaat, hebben we besloten dit artikel voorlopig uit te stellen. Wellicht komt het in een later nummer terug, de tijd zal het leren. Voor nu heeft zij wel andere dingen aan haar hoofd en dat begrijpen we helemaal. In overleg met Anne hebben we op pagina 40 en 41 een spread geplaatst, als eerbetoon aan de bijzondere man die Ton was. Hiervoor wil ik mijn speciale dank uitspreken aan Eefje van Harskamp, die dit op bijzondere wijze heeft vastgelegd. Laten we stilstaan bij het

leven, dankbaar zijn en steun zoeken bij elkaar. Want, zoals Fred van Vliet zich in een interview voor dit nummer afvroeg: "Hoeveel paarden-sportdisciplines bestaan er waar mensen elkaar zó te hulp schieten?" De MenSport & Showpaard wereld is divers, maar ons kent ons. We zijn er voor elkaar, steunen elkaar en lenen elkaars spullen uit als dat nodig is. We kennen nauwelijks afgunst en ik stel voor dat we dat in de toekomst zo houden!

Nummer 3

Voor je ligt MenSport & Showpaard nummer 3, wederom 80 pagina's gevuld met interessante artikelen over de men- en tuigsport. De rubrieken sport, recreatie, instructie, authenticiteit en Showpaard komen weer aan bod, zoals je inmiddels alweer één jaar van ons gewend bent. Ongeveer één jaar geleden breidde MenSport namelijk uit met twaalf pagina's Showpaard. Ik wens je veel leesplezier!

Meike Paridaans

Community Redacteur MenSport & Showpaard
+ Hoefnet

E-mail: info@mensport.nl

Privacy MP Horses B.V., uitgever van dit magazine, legt van de abonnees en klanten in het kader van de dienstverlening gegevens vast. De verantwoordelijke voor de gegevensverwerking is MP Horses B.V., Parallelweg 7, 3931 MS Woudenberg. Voor het uitgebreide privacystatement en cookiebeleid verwijzen we u naar <https://www.mensport.nl/privacy-en-cookiebeleid>.

Deze gegevens worden gebruikt ter uitvoering van de overeenkomst en om abonnees en klanten te informeren over relevante producten en diensten van MP Horses B.V.. De gegevens kunnen ook worden gebruikt door onze groepsmaatschappijen en door zorgvuldig geselecteerde organisaties om abonnees en klanten te informeren over relevante aanbiedingen betreffende producten en diensten. MP Horses zal uw persoonsgegevens niet langer bewaren dan strikt noodzakelijk is om de doelen te realiseren, waarvoor uw gegevens worden verzameld. MP Horses verstrekt uitsluitend aan derden en alleen als dit nodig is voor de uitvoering van onze overeenkomst met u. Als u niet wilt dat wij de informatie delen met derden, behalve voor de uitvoering van de overeenkomst met u, kunt u dit schriftelijk doorgeven aan MP Horses, Parallelweg 7, 3931 MS Woudenberg onder vermelding van 'privacy' of per e-mail aan abonnementen@mphorses.nl.

Inhoud MenSport & Showpaard 3-2024

Recreatie en instructie

6 Het SKALA voor de koets met Ad Aarts
14 Uitgediept: Paard trekt bij achterblijven
18 Het beleren van Zinaïda (deel 2)
60 Mooie route: Loonse en Drunense duinen

Interviews

34 Het ideale menpaard: Lipizzaner
66 50 jaar NBVAP

Sport en opinie

42 Duizendpoot Desiree van Lambalgen

Authentiek

24 Van Amsterdam naar Parijs met koets
28 Nationale rijtuigencollectie in nieuw licht
30 Pierre Heinemans

Showpaard

46 Hackney Hengstenkeuring
48 Friezenfamilie Hoekstra-Bootsma
52 Nieuwelingen 2024
54 Instructie van Aris van Manen

En verder ...

3 Column

70 Regiokatern

72 Winactie: Menvliegendeken

73 Puzzelen maar

76 Abonnees aan het woord

78 Volgende keer | Kalender

Op de cover

Ad Aarts werkte tijdens de College Tour op het KNHS centrum in Ermelo met verschillende combinaties aan het SKALA van de africhting van een menpaard, in het enkel-, twee- en vierspan. (Foto: Sanne Wiering)

College Tour met Ad Aarts:

Het SKALA voor de koets

Het SKALA van de africhting. We hebben er waarschijnlijk allemaal weleens van gehoord, maar wat houdt het precies in? En hoe gaat dat praktisch in zijn werk bij de dressuur, marathon en vaardigheid van een enkel-, twee-, en vierspan? Ad Aarts licht het toe.

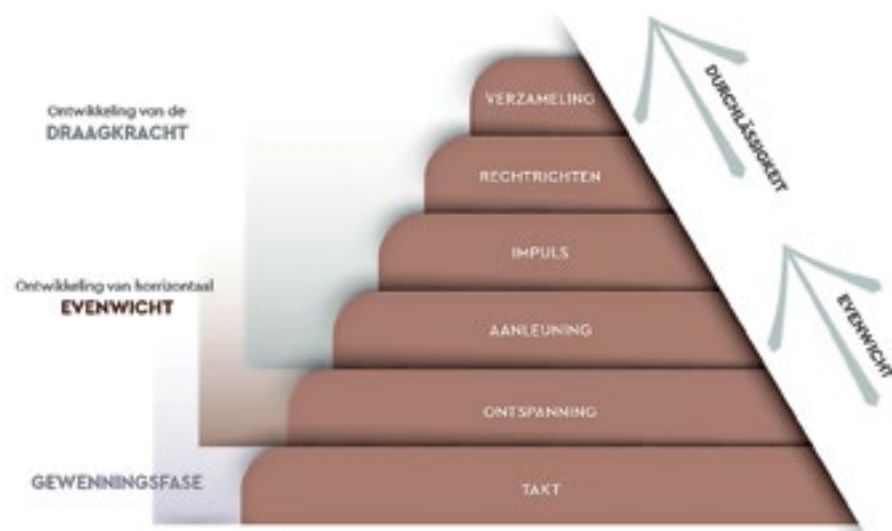
Ook Ad Aarts valt tijdens de lessen die hij geeft als bondscoach van alle mendisciplines regelmatig terug op het opleidingskalk. Bij de opleiding van een menpaard zijn in eerst instantie de takt en ontspanning belangrijk, waarna het creëren van aanleuning, impuls, rechtgerichtheid en verzameling zorgt voor draagkracht, evenwicht en 'durchlässigkeit', het doorkomen van de hulpen. Dit is niet alleen belangrijk in de opleiding van een menpaard en tijdens de dressuurproef, maar ook voor het rijden van een goede marathon en vaardigheid.

Zes jaar opleidingskalk

"In eerst instantie is het de kunst dat een jong menpaard zijn natuurlijke evenwicht voor de koets vindt. Doordat hij de koets

als het ware duwt, is dat voor veel paarden en pony's in het begin best wel even zoeken naar balans. Er wordt over het algemeen ongeveer zes jaar voor uitgetrokken om door het opleidingskalk heen te gaan." De eerste anderhalf jaar wordt vaak besteed aan de gewenningsfase, zie de afbeelding hieronder. "Daarna wordt er ongeveer tweeënhalf jaar uitgetrokken voor het ontwikkelen van het doortredende achterbeen, zodat het horizontaal evenwicht ontstaat. In de laatste twee jaren van het opleidingskalk wordt het evenwicht meer naar de achterhand verplaatst, waardoor je richting de verzameling kunt gaan werken", aldus Ad Aarts. "Als we het vergelijken met de niveaus van de KNHS, dan horen de klassen impuls en L bij de gewenningsfase van een jong

paard. We willen dan dus een goede viertakt zien in de stap, een tweetakt in de draf en een drietakt in de galop. De klasse M/FEI 2* gaat om het ontwikkelen van het doortredende achterbeen en in de klasse Z/FEI 3* wordt meer draagkracht gevraagd." Ad Aarts laat dit goed zien met A-kader lid Larissa Jansma en Dandy Jane en met Cindy Benschop met Liberty in de baan. De dames laten de paarden vrij stappen en pakken vervolgens de leidsels op. "Deze paarden zijn natuurlijk al een stuk verder, dus we gaan na het stappen de verbinding oppakken. Je begint dan met het aannemen van contact met de leidsels. Daarmee krijg je verbinding, je drijft er impuls in en vervolgens zijn er twee methodes om aanleuning te krijgen; vanuit de losgelatenheid of vanuit de weerstand biedende hand.

HET SKALA VAN DE AFRICHTING

Het skala van de africhting is een stappenplan dat handvatten biedt tijdens de opleiding en training van het paard. Het skala is opgebouwd uit zes begrippen die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, en is toepasbaar op ieder paard, alle opleidingsniveaus en tijdens de gehele africhtingsperiode. Het skala zorgt voor een rode draad in de dagelijkse training én tijdens wedstrijden binnen de KNHS en FEI. Het is toe te passen op alle soorten trainingen: menen, rijden, longeren, et cetera. Het doel is dat menen, juryleden, officials, instructeurs, ruiters en grooms dezelfde taal spreken. Een paard dat beweegt in een gelijkmatige takt loopt in balans, soepel en ontspannen. Vanuit de ontspanning en de losgelatenheid in het lichaam loopt het paard over de rug naar de aanleuning. Vanuit een soepel bewegend paard kun je het tempo controleren. Door daaraan energie toe te voegen, ontstaat impuls. Naarmate de opleiding vordert en het paard sterker wordt, neemt de uitdrukking in beweging toe. Door meer verbinding in het paard, middels de energiestroom van achteren naar voren, wordt het paard steeds rechter waardoor rechtgerichtheid ontstaat. Als het paard over de rug beweegt, recht is en er geen blokkades zijn, kan hij tot dragen komen. Er kan dan meer gewicht naar de achterhand worden verplaatst, waardoor het uiteindelijk tot verzameling, de eindfase, komt.

Aanleuning door losgelatenheid

Voor de beginnende menner heeft deze methode de voorkeur. "Dan is het belangrijk om veel voltes, slangenvoltes en gebroken lijnen te rijden. Zowel op de linker- als op de rechterhand uiteraard. Hiermee zorg je voor stelling en buiging in het lichaam waardoor het paard zich loslaat en ontspant in zijn lijf. Daarna kun je met een zachte hand de aanleuning opzoeken." Maar hoe rijd je nu een goede volte? "De binnenleidsel is sturend. Die open je door je hand iets naar binnen en naar voren te brengen. Met de buitenhand begren je je paard, zodat hij niet over de schouder wegvalt. Tegelijkertijd vraagt de binnenleidsel om lichte stelling en buiging. Probeer altijd voorwaarts te rijden en zorg dan dat je paard op die volte contact zoekt met jouw handen. Hetzelfde geldt bij het rijden van een gebroken lijn en bij het rijden van slangenvoltes. Het is de bedoeling dat het binnenachterbeen verder gaat ondertreden en gewicht gaat overnemen. Probeer de voorwaarts drijvende hulpen dus taktmatig te geven. Daarmee bedoel ik: op het moment dat het binnenachterbeen geplaatst wordt. Dat geldt voor elke gang. Daar heb je in een later stadium, zoals bij het verzamelen, het wijken en het schouderbinnenwaarts veel voordeel van."

Aanleuning door weerstand biedende hand

Maar wat als een paard of pony zich vastzet en dus geen stelling wil aannemen

"Ook op de koets is houding en zit belangrijk"

en/of niet wil inbuigen? "Als een paard zich vastzet in een wending, is het vaak verstandig om de methode van de weerstand biedende hand te gebruiken. Dat houdt in dat je je paard tegen jouw hand drijft. Zoekt hij je hand uiteindelijk op? Bied dan een klein beetje weerstand en maak het vervolgens zacht door je hand minimaal te openen." Ad Aarts kijkt even met Cindy mee, hij wil dat Liberty zich achter de schoft nog iets meer ontspant. "Zorg dat je weerstand biedt met je hand zonder dat jij of je paard terug denkt. Rijd dus eerst wat meer naar voren, rijd er iets meer tempo in. Laat hem je hand opzoeken, bied een klein beetje weerstand en open je hand vervolgens. Zo ja, mooi. Op het moment dat je paard nageeft, sta je toe. Het wegnemen van de druk is dan de beloning voor het paard. Daar opent hij meteen al iets meer in de bovenlijn, de lange rugspier, en hij spant zijn buikspieren aan. Je ziet hier dus direct, dat als hij zich ontspant in de bovenlijn, de bewegingsafloop een stuk beter wordt. De vorige draf was misschien spectaculairder, maar dit is meer losgelaten. Hij mag van mij nóg meer stretchen. Dit ja. Dit zie ik liever in de opleidingsfase. Ongeveer zes jaar geleden is de galop in de dressuurproeven van de enkelspannen erbij gekomen, ik vind het een verrijking van de sport. Je

creëert er meer balans, ruggebruik en ontspanning door. Daarnaast is het een oefening met een hogere intensiteit, waardoor je makkelijker conditie opbouwt."

Houding en zit

"Ook op de koets is de houding en zit van de menner heel belangrijk. Zorg dat je rechtop zit, dat je overzicht hebt op het paard of de paarden voor je. Daarnaast moet je onderarm, hand en de leidsel één lijn zijn. Vraag je je paard of pony om een dalende hoofd-/halshouding, zoals in de vrije stap of het halsstrekken? Dan maak je het jezelf een stuk makkelijk om in het bovenlichaam iets mee naar voren te bewegen. Zo hoef je minder te 'rommelen' met het op maat maken van de leidsels, de aanleuning blijft daardoor stabiel. Heb je moeite jouw paard te laten halsstrekken? Vraag dan stelling met je buitenhand, open je binnenhand en duw als het ware met je buitenhand de neus er iets uit. Probeer maar Larissa en doe alsof je leidsel in je buitenhand een stokje is. Zo ja, zo blijft ze mooi op eigen benen lopen terwijl ze stretcht. In de dressuur zit je rechtop, zoals je op een paard zit. Tijdens vaardigheid en marathon zit je meer zoals ruiters bij het springen of de eventing, in de verlichte zit. Hiermee zorg je ervoor dat, als je op snel-

heid en over ongelijk terrein of afdalingen gaat, je meebeweegt en je paard niet stoort in de mond of beweging van hoofd en hals."

Tempocontrole

Vanuit het publiek komt een vraag over tempocontrole. Wat houdt het precies in? "Dat je controle hebt over het schakelen naar voren en weer terug. Het paard van Cindy was net iets te loperig, waardoor ik haar vroeg om iets terug te rijden. Van daaruit vroeg ik haar iets te drijven, zodat het achterbeen onder kon gaan treden. Maar tempocontrole gaat beide kanten op. Het is belangrijk dat je terug kunt schakelen, maar, vooral aan het begin van de opleiding van een paard, is het nóg belangrijker om altijd naar voren te kunnen schakelen. Een voorwaartsdenkend paard is van levensbelang." Er bestaan progressieve overgangen voor jonge paarden en overgangen en schijnovergangen voor gevorderde paarden. Daarnaast kun je tempowisselingen in de gangen zelf nog uitwerken voor het ontwikkelen van meer gehoorzaamheid, souplesse en draagkracht.

Wijken en schouderbinnenwaarts

Ad Aarts laat met de twee enkelspannen en de vierspannen van Harry Streutker en Marijke Hammink het wijken en het schouderbinnenwaarts zien. "Bij de vierspannen gaat het dan vooral om het wijken en het schouderbinnenwaarts van de voorpony's en -paarden. Bij de achterpaarden zit er natuurlijk een boom tussen, waardoor dat moeilijk is. Voor de vierspannen is het heel goed om deze oefening regelmatig mee te nemen. Als de pony's/paarden het onder de knie hebben, kun je korter draaien in de marathon en vaardigheid. Je kunt het span dan als het ware om een marathonpaal of om een kegel heen krullen." De groom van Marijke gaat staan en begeleidt de voorpony's met de lange zweep. Hij drijft aan de binnenzijde op het moment dat de pony's hun binnenachterbeen optillen. "Daarmee ontwikkel je meer houding, draagkracht en schoudervrijheid. Mooi om te zien zo. Bij de enkelspannen werd

het wijken een tijd in de driesterrenproef gevraagd en dat is nu vervangen door schouderbinnenwaarts. Toen dat net was ingevoerd, leek het een heel lastig onderdeel, maar inmiddels hebben al heel veel paarden, pony's en menners het heel goed onder de knie. Zowel het wijken als het schouderbinnenwaarts is een mooie oefening om te zorgen dat het binnenachterbeen goed onder de massa treedt. Heb je nog niet genoeg controle over de houding, het tempo, de richting of treedt het binnenachterbeen niet goed door? Dan kom je jezelf juist in deze oefeningen tegen."

Galop met tweespan

Nog niet heel lang geleden zijn er nieuwe internationale dressuurproeven gemaakt voor de tweespannen waarin galop gevraagd wordt. "Ik ga daarover niet oordelen, Stan galoppeer maar even aan." De woorden van Ad zijn amper koud of het tweespan bruine paarden van Stan galoppeert netjes en gecontroleerd door de baan. Het span is goed op elkaar afgestemd. "Goed. Ze zijn heel mooi in balans en verzameld zo. Ik moet eerlijk bekennen dat we dit niet voorbereid hebben, haha. Maar dit is goed, terwijl het eigenlijk nog een vrij jong span is. Goed, dit is heel mooi paardrijden, ook al heet het mennen. Ga nu maar weer draven", aldus Ad. "In de marathon is het

ook heel belangrijk dat paarden goed kunnen galopperen, dat de paarden en pony's ook daarin afstemming hebben met elkaar. Galop moet je dus trainen en daarnaast is het ook nog eens goed voor het ruggebruik en de conditie van je paarden!"

Rechtgerichtheid in het tweespan

Het publiek merkt op dat de paarden van Erik Evers beide stelling nemen richting de dissel. "De schimmel is nog erg jong, hij heeft niet veel ervaring in het tweespan en mist daardoor wat kracht en stabiliteit. Dat is geen excuus hoor, maar wel iets om rekening mee te houden. Erik, probeer je buitenhand er iets meer bij te houden en drijf er met je zweep aan de binnenkant iets meer stelling en buiging in. Probeer de zweep voor het schoftje te plaatsen, het liefst op de schouder. Probeer, als een paard naar binnen valt, je binnenhand verder naar binnen te plaatsen en je buitenhand iets verder naar buiten. Goed zo, zo heb je de stelling van je binnenpaard goed. Probeer vervolgens ook het buitenpaard met de zweep op zijn binnenschouder aan te raken. Zo ja. Misschien hadden we in dit geval de kruisleidsels een gat meer naar voren kunnen vastzetten. Maar dat is met elk paard natuurlijk afstemmen, het duurt gewoon even voordat je dat met een jong paard erbij op orde hebt."

Twee kleine lussen

"Een vierspan bestaat eigenlijk uit twee tweespannen. Het voorste span wordt gereden door het leggen van lussen in de leidsels. Veel mensen leggen één grote lus, maar ik probeer iedereen mee te geven om het op te splitsen in twee kleine lussen. De eerste lus dient dan als voorbereiding en de twee vraagt dan om daadwerkelijk door te wenden. Daardoor zorg je voor een betere afstemming met je span en het verhoogt de handelingsnelheid en de fijne motoriek van de menners. Bij een wending maak je dus de eerste lus, de tweede lus en vervolgens lus je dan weer rustig uit. Zo ja, mooi. Probeer de voorpaarden iets meer uit 'de trek' te houden, Harry. Ze mogen op de hoefslag zeker wel de koets meetrekken, maar in de wendingen wil je dat ze daar ook een beetje uitkomen."

Stretchen van het frame

Bij de dressuurproef van de driesterrenvierspanspannen wordt 'stretching van het frame' gevraagd. "Dat is een soort halsstrekken tot boeghoogte", aldus Ad Aarts. Marijke Hammink doet het voor. "Vraag een beetje contrastelling, pak een lus op je voorspan, open je binnenhand naar binnen en geef je buitenhand iets weg naar voren. Zie je hoe Marijke met haar bovenlichaam een beetje mee naar

voren gaat? Heel mooi dit, goed." De pony's volgen de hand van de menner mooi voorwaarts-neerwaarts.

Vaardigheid

Vervolgens gaat Ad aan de slag met de vaardigheid met enkelspanrijder Larissa Jansma, tweespanrijder Erik Evers en vier-spanrijder Harry Streutker. Ad heeft een parcours uitgezet met twaalf poorten. "Ik zet vaak een vierkant uit, zodat je een volte kunt rijden. Dat is een hele goede oefening om te leren in te sturen, om de koets en de paarden goed voor de poorten te plaatsen én om ze, in het kader van het Skala, rechtgericht te maken. Daarnaast kun je op de volte naar buiten draaien, binnendoor een S'je draaien én je kunt verschillende lijnen aan elkaar koppelen. Je kunt de volte pas goed rijden als het span op eigen benen en in balans loopt, anders gaan er ballen vallen. Al maken de ballen me in de training niet veel uit. We zijn vanavond aan het trainen, paarden aan het opleiden", aldus Ad Aarts. Daarnaast heeft Ad een vierkante wave neergezet en een aantal oxers. "Probeer hier op de volte van kegels de paarden iets meer op de buitenleidsel te houden, Harry. Houd daar het overzicht in, anders gaan ze je verrassen. Doe jij dat ook maar eens Erik. Focus je op het buitenpaard. Goed! Houd de buitenpaarden erbij, Harry, en laat je linker achterpaard iets meer inlopen. Nog iets meer. Zo ja." Wat opvalt is, dat

"Ik probeer iedereen aan te leren om twee kleine lussen te maken"

ondanks dat de aanspanningen door de kegels rijden, er telkens wordt teruggevalLEN op dezelfde punten als in de dressuur. Wat zijn voorwaarden in het dressuurwerk om een goede vaardigheid te kunnen rijden? "Rechtgerichtheid, tempocontrole en de draagkracht vanuit het linkerachterbeen. Dat kun je oefenen in de dressuur, maar het is heel belangrijk om daar ook op terug te blijven komen in de vaardigheid. Daarnaast focus ik me bij de twee- en vierspannen ook veel op de buitenpaarden. Het is belangrijk dat zij blijven aansluiten bij de ander en in positie blijven. Zo blijven de paarden in dezelfde richting denken. Door je buitenhand eraan te houden, voorkom je dat de hals te ver inbuigt en zorg je dat je de juiste lengtebuiging houdt. Dat heeft vervolgens invloed op de takt en het schakelvermogen, twee belangrijke voorwaarden voor een goed en constant grondtempo."

Marathon

Ook in het trainen van de marathon

wordt teruggevalLEN op het Skala. "We gaan het rijden van de hindernis hier in de baan rustig opbouwen. Cindy, laat maar zien hoe je dat met een jong paard rustig aanpakt. Vergeet de letters maar even, draaf maar gewoon een paar keer de hindernis door. Het is wel heel belangrijk, als je van hand gaat veranderen terwijl je de hindernis rijdt, dat je dat communiceert met je groom. Zo weet hij/zij wat er komen gaat en kan dan op tijd naar de andere kant van de koets gaan. Daarnaast is het belangrijk dat de groom, als er op snelheid gereden wordt, boven het wiel zit, het liefst met de voeten van de grond, zodat het gewicht volledig boven de assen van het wiel hangt. Daarmee houdt de groom de koets een stuk beter in balans dan wanneer de voet nog aan de buitenkant van de koets staat. Bij het rijden van een marathonhindernis zijn de oefeningen waarin je je paard laat wachten en de rijlijnen bij het in- en uitdraaien van een hindernis, essentieel. Daarmee geef je hem vertrouwen" Ook Stan en Marijke warmen op in de hindernis en rijden vervolgens van poort A naar F. "Het maakt me in de opleiding nog niet uit hoe hard het gaat, zolang de paarden rechtgericht zijn, je stuur hebt met de buitenteugel, tempocontrole en een goede aanleuning, komt de rest van zelf. Vertrouwen is hier de sleutel naar succes, het is de basis eigenlijk." Er is fijne sport te zien, met veel begrip voor de paarden en pony's. Stan en Cindy kiezen beide voor controle, rust en vertrouwen. Zij rijden beide met een jong span. Marijke rijdt de laatste keer met het gas open door de hindernis, haar pony's kennen hun taak. Onder luid applaus van het publiek wordt deze educatieve avond afgesloten.

Wil jij de volledige avond terugkijken? Voor alle abonnees van MenSport & Showpaard hebben we de avond vastgelegd middels bewegend beeld. Deze vind je op www.mensport.nl!

KOOPJES !!!

SCANIA MET NEUS EN
SLAAP CABINE PAARDEN
VRACHTWAGEN

ROEST VRIJ STALEN
INRICHTING VOOR 6
PAARDEN (roelofsen)

SUPER TUIGEN KAST

AUTO IN PERFECTE STAAT
SLECHTS 290 000 KM

6 PAARDS STAP - TRAININGS
MOLEN

BODDY PROTECTORS - HELMEN -
LAARZEN

DIVERSE FIJNE RIJ ZADELS
SCHEERMACHINE

GROOMS JASSEN

AANHANGER VOOR 2 KOETSEN

WEGENS BE-EINDIGING VAN
DE SPORT CO VAN HOOFF -
TEL. 0031 6 22 808 717

www.bedafstallenbouw.nl

Buntweg 2, 4885KT - Achthmaal (NL)
T. +31(0)76-5984885 F. +31(0)76-5985951

Chr. van den Heuvel & Zn BV

Sociable

Pony Sjees

Antieke rijtuigen FEI marathonwagens

Recreatiewagens Rijtuiglampen

Men accessoires Dealer Ideal tuigen

Exclusieve collectie antieke rijtuigen

Molenstraat 195 | 5554 TS Valkenswaard | T 040 2012472
info@chr.vandenheuvel.nl | www.chrvandenheuvel.nl

DÉ MARKTLEIDER IN TUIGEN & ACCESSOIRES!

IDEAL EQUESTRIAN

TUIGEN

Ideal Luxe

Ideal Marathon

Ideal Trekpaard

Ideal LeatherTech

Ideal WebTech

Ideal EuroTech

Ideal Fries

Uiteraard ook uw leverancier van:

tuigaccessoires, bitten, dekens, zweepen, menkegels,
fournituren, stalbenodigdheden, menschoorten,
men accessoires, handschoenen en cadeau artikelen.

www.idealstuigen.nl

De vraag: Mijn probleem met onze Merens-ruin is dat hij, als hij achter een andere koets moet lopen, verschrikkelijk trekt. En stel dat andere paarden hem passeren, dan is hij moeilijk te houden en durft hij ook te steigeren. Dan is de ontspanning weg, zowel bij hem als mij. Graag jullie advies.

Uitgediept

Groepsdruk ...

Voor deze vraag ging de redactie van MenSport & Showpaard te rade bij Marieke Hilhorst-Smeeing, ORUN-gediplomeerd meninstructrice, bevoegd examiner van de SRR (Stichting Rijvaardigheidsbewijzen Recreatieruiter) en eigenaresse van Menschool Soest. Marieke vertelt ons dat het probleem dat ons voorgelegd wordt, een probleem is waar elke menner die met een groep op pad wil, weleens tegenaan loopt. Maar daardoor is het natuurlijk geen 'excuus'. Wat is de oorzaak van dit probleem en hoe kun je dit het best aanpakken? We zochten het uit!

Kuddedier

"Als je met een groep gaat rijden ontstaat er eigenlijk altijd stress bij de paarden. Dat is heel natuurlijk, en daardoor normaal. Een paard is een kuddedier; hij wil zo dicht mogelijk bij zijn soortgenoten lopen. Doordat er in een groep menners nou eenmaal een menwagen tussen het ene paard/pony en zijn voorganger zit, zijn er veel paarden daar erg druk en gestresst van kunnen raken. Het feit dat hij bij de rest wil blijven, geldt eigenlijk voor elk paard. Als je dan ook nog eens voorbijgereden wordt door een ander paard, vergroot dat de stress nog extra. Het paard dat gepasseerd wordt, wil dan per se mee met zijn soortgenoot. Dat is geen kwestie van baldadig- of ongehoorzaamheid, maar van instinct. Daarnaast zijn er ook nog paarden die de voorkeur hebben om voorop te lopen; voor zulke dieren is het extra stressvol als ze worden ingehaald door een ander."

(Hoe) kun je het oplossen?

Marieke begint te lachen als we haar bovenstaande vraag stellen. Haar antwoord: "Door niet in een groep te gaan rijden! Nee, serieus: er zijn paarden voor wie dit probleem simpelweg niet op te lossen is. Als jouw paard/pony het een ramp vindt om in een groep achter de rest te moeten blijven, dan heb zowel jij als menner als je paard waarschijnlijk geen fijne rit. Wanneer een rit alleen maar

ontspannen is tijdens de stop, als jij steeds langere armen krijgt, als jouw paard stijf staat van de stress, dan kun je jezelf afvragen of je niet beter in je eentje, of met een heel klein groepje kunt gaan rijden. Sommige paarden zullen het gewoon niet leren om ontspannen achter elkaar aan te lopen. Dat heb ik in de loop der jaren misschien wel vaker meegemaakt dan je in eerst instantie zou denken." Oké, maar wat nu? We willen toch graag wat handvatten meegeven aan de vraagsteller...

Wat moet je niet doen?

Daar heeft Marieke snel een antwoord op: "Blijven trekken! Jouw paard is namelijk altijd sterker dan jij; die strijdt ga je nooit winnen. Als jij na een menrit het gevoel hebt dat je op de sportschool je biceps hebt getraind, dan gaat er echt iets niet goed. Ik zie dat mensen

dan vaak geneigd zijn om de kinketting strakker te doen of de leidsels lager aan het bit vast te gespen. Maar ik ben van mening dat je die kant niet moet willen opgaan. Dan ontstaat er namelijk nóg meer spanning." Een andere slechte oplossing is om ervan uit te gaan dat je paard het trekken wel opgeeft als hij moe wordt. Marieke: "Sommige menners denken: Hij moet het maar leren, maar van een berg stress en een menner die aan zijn mond hangt, leert een paard echt helemaal niks. Natuurlijk kun je hem wel degelijk iets leren, maar niet dat hij moet vechten tot hij niet meer kan. Wat je hem beter kunt leren, is hoe hij de spanning kan laten afvloeien. Hoe hij ermee om kan gaan. En dat proces begint bij de menner."

Wat kan je wél doen?

Marieke vertelt dat je dit probleem alleen kunt oplossen door bij de basis te

"Verstel de kinketting en de leidsels niet"

MARIEKE HILHORST-SMEEING

Marieke Hilhorst-Smeeing is geboren en getogen in het mooie Soest. Ze is haar hele leven al actief in de paardensport in het algemeen en de mensport in het bijzonder. In al die jaren heeft ze veel geleerd over, maar ook van, paarden. "Prachtige, gevoelige dieren, die je te allen tijde een spiegel voorhouden. De kennis die ik de afgelopen decennia in de praktijk heb opgedaan vormt een prima combinatie met mijn gevolgde opleidingen en daarmee behaalde kwalificaties. Ik ben ORUN-gediplomeerd meninstructrice (niveau 4) en bevoegd examiner van de SRR (Stichting Rijvaardigheidsbewijzen Recreatieruiter) en de KNHS (ORUN)." Haar Menschool ligt aan de rand van de Soester Polder. Een prachtige omgeving waarin je in alle rust vertrouwd kunt raken met het menen. De nabijgelegen woonwijken zijn een uitstekende locatie voor de examenroutes. Daarnaast beschikt Soest over meer dan 30 kilometer aan prachtige men- en ruiterroutes!

beginnen. Daarmee bedoelt ze; je paard te laten wennen aan het lopen in een groep. Zo kun je de stress verminderen. "Het is ontzettend lastig om dit probleem te bespreken zonder het paard, de menner en de optoming te zien, maar het is altijd belangrijk om te blijven streven naar ontspanning. Vertel je paard wat de bedoeling is, door na te geven. Daarmee bedoel ik dat je de druk op de leidsels vermindert als hij – al is het amper een seconde – ontspant. Door na te geven, beloon je jouw paard voor zijn ontspanning. Dat nageven doe je niet één keer, maar gedurende de hele rit. Dus telkens als je voelt dat je paard even rustig wordt, de druk op het bit vermindert of ontspannen om zich heen kijkt. Je beloont hem dan voor het gewenste (ontspannen) gedrag. Zo kun je hem laten wennen aan het lopen in een groep en leert hij om de spanning te laten afvloeien."

Kleinere groep

Om je paard te leren om in een groep te lopen, is het verstandig om niet

direct te beginnen in een grote groep. "Ga eerst eens rijden met een klein groepje, met twee en later misschien drie aanspanningen. Dan is er minder herrie, zijn er minder paarden en is er waarschijnlijk ook minder stress. Dan kun je de paarden af en toe ook van positie laten wisselen zonder dat de spanning zich al te ver opbouwt. Bij jou én bij je paard. Maar nogmaals: voor sommige paarden zal het simpelweg weinig resultaat boeken. Ik heb zelf een Fries die het wel prima vindt in een groep en niet moeilijk doet als hij gepasseerd wordt, eerlijk gezegd denken veel mensen daar hetzelfde over. Maar er zijn ook paarden die daar echt niet tegen kunnen. Voor sommige paarden geldt: hoe goed je ze ook traint: als ze gepasseerd worden, willen ze mee naar voren. Het is maar de vraag of je dat er ooit helemaal uit kan krijgen."

The only way is up

De vraagsteller geeft aan dat haar paard soms steigert als andere paarden

hem passeren. Marieke vertelt dat het ook hierin erg lastig is om goed advies te geven, omdat ze de situatie en het paard niet gezien heeft. Wel benadrukt ze dat een paard vaak steigert omdat hij naar voren wil. "Het kan zijn dat het bit te scherp is. Sommige paarden reageren daar dusdanig op dat ze nog maar één kant op kunnen: omhoog. En dan is het nog de vraag of het paard tien centimeter van de grond komt of helemaal rechtop gaat staan; of hij een beetje naar voren springt of recht omhoog knalt; of dat hij bijna naast je op de bok komt zitten. Normaliter is het zaak om dit probleem voorwaarts op te lossen, maar dat is dan weer erg lastig als je in een groep rijdt. Steigeren kan gevaarlijk zijn: als je paard regelmatig hoog steigert, raad ik je aan om hulp te zoeken van een professional. Als paarden steigeren voor de wagen kunnen er hele gevaarlijke situaties ontstaan. Ik hoop dat mijn input je kan helpen bij het voorkomen en het oplossen van het probleem. Maar vergeet niet; het blijven kuddedieren."

"Door na te geven beloon je jouw paard voor ontspanning"

In deze rubriek gaan we op zoek naar experts om vragen van onze lezers te beantwoorden. Die vragen kunnen gaan over je paard, de sport en de magische combinatie die deze twee vormen. Heb jij een vraag en kan MenSport & Showpaard helpen bij het beantwoorden daarvan? Stel hem ons via info@mensport.nl.

Stampende hoeven, snuivende paarden. Jij op de bok, de teugels stevig in de handen. Het menen is jouw passie. En onze passie? Dat is het leveren van een betrouwbare wagen. Wij verbinden dat aan vakmanschap, aan kwaliteit en aan service. Kopen kunt u overal. Maar Kelders kent uw hobby, weet wat u wilt en levert op maat. Want wij... Wij zijn Kelders!

VAKMANSCHAP IN EEN NIEUW LICHT

KELDERS
CARRIAGE SERVICES

Duit 12 | 5283 PW Boxtel | mobiel +31 (0)6 46866246
E-mail kcsvof@outlook.com | internet www.kcs-rijtuigen.nl

ER BOS RUBBER

+31) 224-571468 • INFO@BOSRUBBER.NL

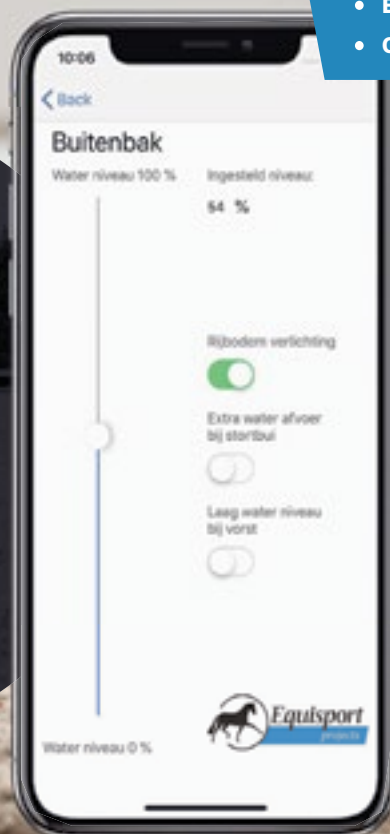
+31) 224-571468
INFO@BOSRUBBER.NL

Equisport
projects

Een perfecte
rijbodem met
behulp van
smartphone
besturing

- Eb- en vloedbodems
- Geopadbodems
- Equipment
- Omheiningen

info@equisport.nl / www.equisport.nl

Herman Crum 0653107520 / Dirk Neerincx 0619002970

Beschikbaar voor

Het beleerproces van Zinaïda (deel 2): Nieuwe situaties accepteren

De bijna vierjarige merrie Heijink's Zinaïda (King's Paint Ball's D x Drafur) wordt bij PSC De Dijkgraaf beleerd voor de wagen. Edwin van der Graaf is met de kruising Fjord x NRPS begonnen aan de longe en heeft daar al snel ook het werk aan de dubbele longe bij gepakt (zie deel 1). Van der Graaf kan de merrie nu sturen en de pony is inmiddels gewend aan de stemhulpen en het gewicht en de geluiden van het, soms opzettelijk loshangende, tuig.

Nu de jonge merrie gewend is aan het werken aan de dubbele longe en Van der Graaf haar kan sturen, moet ze leren om gewicht te trekken aan de strengen. Omdat er een nieuw element aan de training wordt toegevoegd, houdt instructrice Sanne de pony in het begin voor de zekerheid aan een lange lijn. "Stel dat ze zich ineens omdraait, dan hebben we wat meer te vertellen", legt Van der Graaf uit. Voordat er gewicht op de strengen komt, wordt het lopen met het volledige tuig aan de dubbele longe kort herhaald, zodat de merrie hier niet meteen aan het begin van de training mee wordt overvallen. "Nu gaan we kijken of ze wil trekken. Terwijl er touwen aan de strengen worden bevestigd, moet ze netjes stil blijven staan en wachten, net zoals ze dat straks ook voor de wagen moet doen. Ik bevestig touwtjes aan de strengen, zodat die extra lengte krijgen en degene die erachter loopt, mocht er iets gebeuren, niet de klappen als eerste opvangt."

Weerstand op de strengen

Om gewicht aan de strengen toe te voegen, helpt stalhulp Joyce mee. Ze hangt aan de strengen terwijl Van der Graaf de hulpen geeft en Sanne de pony voor de zekerheid aan de longe houdt. Vanaf het moment dat de pony vanuit stilstand wegstapt, wordt weerstand op de strengen gezet. "Ze maakt zichzelf al lang, dus ze wil trekken. Het is goed dat de strengen tijdens het lopen zo nu en dan tegen haar benen komen, want ook daar moet ze aan gaan wennen." Aan de lichaamstaal van de pony is te zien dat ze aan het gewicht aan de strengen moet wennen, maar al vrij snel loopt ze vrijwel onverstoorbaar door de baan. "We zijn weer wat meer over de pony te weten gekomen, namelijk dat ze wil trekken en het tuig accepteert. Als ze een keer met een been over de strengen komt, blijft ze braaf." Van der Graaf laat dat zien door Joyce de streng aan te laten trekken wanneer Zinaïda daar net met een achterbeen overheen is gestapt. "Ze vindt het een beetje spannend, maar je ziet aan de hoofd-/halshouding, het orenspel en de staart dat ze niet heel heftig reageert, dus als ze een keer over de strengen komt, dan accepteert ze dat gewoon." De volgende stap is het bevestigen van een band aan de strengen. Hierdoor leert de merrie te trekken, zonder dat ze opge-

sloten loopt tussen de lamoenen van een kar; iets wat paarden in het begin nog weleens spannend kunnen vinden. De constructie heeft een remmende werking, waardoor een paard leert druk op de borst te accepteren en te trekken. De achterkant van de band is open, zodat het zand er weer uit kan en het geheel niet te zwaar wordt. De constructie is met panieksluitingen bevestigd aan de strengen, zodat de band in geval van nood snel los kan worden gemaakt. Maar ook als een paard onverhoopt aan het lopen gaat, kan er volgens Van der Graaf weinig gebeuren. "De band gaat dan wel wat zwaaien en kan tegen de kont aankomen, maar in principe is de kans op verwondingen heel klein."

Dezelfde hulpen

Weer staat de merrie netjes stil terwijl de touwen van de strengen worden gehaald en de band wordt bevestigd. Van der Graaf belooft de pony met een klopje op haar achterste. Als hij de merrie vervolgens voorwaarts vraagt, gebruikt hij steeds precies dezelfde stemhulpen als waar hij de merrie vanaf het begin van de training mee vertrouwd heeft gemaakt. Alleen de bandconstructie is als nieuw element aan de training toegevoegd. "Het schuift en het rommelt en het trekt, en de leidsels komen aan de buitenkant tegen de benen aan. Dat accepteert ze allemaal. Daarom doe ik verder precies hetzelfde als ik deed voor-

“Met de band leren ze trekken, zonder opgesloten te zijn tussen de lamoenen”

dat de band werd bevestigd en ga ik kijken of het stuur er nog op zit. Voor de zekerheid zit de longerlijn er nog aan.” Ook in draf laat de merrie zien dat ze weinig moeite heeft met het gewicht dat de band op de strengen heeft. Daarom kan de extra longerlijn eraf. Die handeling levert wel wat spanning op, maar

Van der Graaf blijft consequent; ook nu moet ze leren stil te staan. Haar geduld wordt nog meer op de proef gesteld wanneer een leidsel niet goed bevestigd blijkt. Zowel Sanne als Joyce moeten even bijspringen, maar de leidsel kan zonder problemen worden losgemaakt en het been dat per ongeluk over de streng

gezet was bij het halthouden, komt bij het wegstappen ook meteen weer aan de goede kant terecht. Het schakelen in tempo wordt direct vanaf het begin van de training met de band meegenomen. Steeds met dezelfde stemhulp en telkens met slechts lichte druk op de leidsels. “Zo ga ik ook eens kijken of ik haar met de band al van hand kan laten veranderen. Dat vindt ze best lastig, ook omdat ze zich dan weer van een andere kant tegenkomt in de spiegels. Ik gun haar de tijd om even te wennen. Ze twijfelt een ogenblik, ik sluit haar op met de leidsels en eventueel gebruik ik de zweep. Ik wil natuurlijk voorkomen dat ze daar plotse-ling omdraait. De band gaat in zo’n wending ook ineens heen en weer, maar ik

blijf sturen in de richting die ik uit wil. En eigenlijk is het al heel snel weer normaal voor haar. Maar juist omdat ze het spannend vindt, pak ik zo'n oefening in de training meteen een paar keer mee." De merrie laat steeds zien over voldoende looplust te beschikken. "Ze is mooi voorwaarts. Je ziet aan het orenspel dat ze telkens alert is. Maar als ik een keer met de buitenlijn aan de achterhand rommel, wordt ze niet knijperig. De streng tussen de benen door accepteert ze ook gewoon, dat zagen we eerder al."

Door de leidselogen

De merrie trekt al gauw netjes en ook het sturen gaat steeds beter. De pony is ook goed gewend aan het rammelen van het tuig. Omdat de merrie fijn ontspannen haar werk doet, wil Van der Graaf meteen een kleine verandering doorvoeren. "De leidsels waren steeds laag bevestigd door de lichtogen. Dat is prettig voor het geval een paard wil uitbreken. Dan kun je hem mooi opsluiten tussen de leidsels. Ik kan hem dan met de buitenlijn tegenhouden voordat hij zich eventueel om kan draaien. Nu wil ik de leidsels bovenlangs bevestigen, door de leidselogen, want zo zitten ze uiteindelijk ook als de wagen er straks achter komt." Terwijl de leidsels opnieuw worden bevestigd, wordt de band achter de merrie verwijderd. Om nogmaals te testen hoe Zinaïda reageert op een onvoorziene gelegenheid waarbij een lijn onder de staart terechtkomt, trekt Van der Graaf een leidsel onder de staart langs. "Stel dat ze in de zomer de vliegen probeert weg te slaan en de staart over de leidsels gooit, wil ik weten of ze in paniek raakt en gaat slaan. Ik zie nu dat ze het eng vindt, ze gaat een beetje zitten, maar ze laat ook meteen weer los. Ik doe het nogmaals en zie dat ze het nog steeds spannend vindt

en haar billen aanknijpt. Maar een derde keer reageert ze al nauwelijks meer. Ik vind het belangrijk om te weten of ze de lijn niet zo ernstig afknijpt dat we passagier worden op het rijtuig. Of dat ze overgaat tot slaan. Zo'n oefening geeft waardevolle informatie."

Vooruit denken

In de training denkt Van der Graaf steeds een stap vooruit, om zo voorbereid te zijn op situaties die hij straks mogelijk tegenkomt wanneer de merrie voor de wagen loopt. "Een paard houdt geen rekening met de breedte van een rijtuig. Als hij denkt ergens doorheen te passen, dan zal hij dat proberen en dat kan nare consequenties hebben. Daarom vind ik gehoor-

zaamheid en vertrouwen heel belangrijk wanneer ik een paard een bepaalde richting uit wil sturen. Dat kan alleen als hij netjes op beide leidsels loopt, anders kan ik hem nooit goed aan het bit begeleiden. Een paard gaat bij voorkeur de kant op waar hij druk pakt en dan lukt het opsluiten tussen je leidsels niet meer. Het is essentieel dat de menner steeds de richting kan bepalen, want je kunt niet accepteren dat je paard uit eigen beweging om een plas heen loopt terwijl er net een auto aankomt. Als jij rechtdoor wil, omdat dat nu eenmaal de veiligste weg is, dan ga je rechtdoor." Benieuwd hoe Heijink's Zinaïda het werk voor de wagen oppakt? Dat lees je in deel 3, dat verschijnt in MenSport & Showpaard 4.

Dit is deel 2 van het beleerproces van Zinaïda bij Edwin van der Graaf. In de komende uitgaven worden de vervolgstappen uitgebreid beschreven.

VOSKAMP HALL

Op den Berg 23
6971 LD Brummen

www.koetsonderdelen.nl
www.voskamphall.nl

**Ben je op zoek naar
meninstructie
of een mencursus?**

Dan kun je terecht bij deze
bedrijven en instructeurs.

**Wilt u meninstructie
of een mencursus
aanbieden?**

Neemt dan contact op met:

Alexander den Braber
alexander@mphorses.nl
06 - 23 162 997

Alexandra Bombeeck
alexandra@mphorses.nl
06 - 23 163 138

Marieke Hilhorst-Smeeing
Lange Brinkweg 87A, Soest
06 - 51 54 44 42
info@menschool.nl
www.menschool.nl

Hofdijksweg 48, Ouddorp
Tel. 0187 - 68 29 08
www.pscdedijkgraaf.nl
info@pscdedijkgraaf.nl

Mencursus M.K.B. & V.L.P.
A en B brevetten
Mast Danny
0032 497 538 779
Bocholt België

**Stalhouderij
Hanemaaijer**

Voorweg 172, 2716 NK Zoetermeer
Tel. 06 - 52 34 84 42
informatie@stalhouderijhanemaaijer.nl
www.stalhouderijhanemaaijer.nl

Paard Mens Onderwijs
Onderduikersweg 2A, Steenwijk
Tel. 06 - 53 367 499
info@paardmensonderwijs.nl
www.paardmensonderwijs.nl

Vier jaar & vier etappes: Van Amsterdam naar Parijs

Met een grote karavaan reisden Gerard (65) en Gerjanne (40) van den Herik de route van Napoleon na. Het ging van Amsterdam naar Parijs. In vier etappes, met steeds tenminste vier paarden, vier keer in september, in vier verschillende jaren. Met per rit verschillende gasten. We gaan bij hen langs en blikken terug op hun geslaagde avontuur.

Gerard van den Herik had het spectaculaire idee al langer in zijn hoofd zitten. "Ik rijd graag individueel met mijn paarden en nodig dan vrienden uit om mee te rijden", legt hij uit aan MenSport & Showpaard. "En ik dacht in het begin alleen maar: 'keep on dreaming'", zegt Gerjanne. "Maar toen Gerard het plan maar bleef herhalen, dacht ik, oké, dan doen we het samen." Zo rijpte het plan 'Route Napoleon' en werd begonnen met de draaiboeken. De route vergde eerst vooral erg veel voorbereiding en planning. Te beginnen al

met de vraag hoeveel km per dag verstandig zou zijn. "Dat werd 30-35 km per dag, in stap. Vijf dagen achter elkaar. Onze eerste rit was die van Amsterdam naar Woerden", zegt Gerard.

Logistiek

De logistiek van plaats A naar plaats B bleef de dagelijkse vraag. Waar konden de zes paarden overnachten? Waar zij zelf? Gerjanne: "We hebben elke dagroute van tevoren met z'n tweeën met de auto verkend. Dagelijks zetten we de km-stand op nul. Stuitte je een keer op een

niet-op-de-kaart-zichtbaar paaltje, dan moest je terug naar de start en opnieuw beginnen. Ons uitgangspunt was: goede stalling en een restaurant in het hotel. We hebben dus overal van te voren gegeten en geslapen, anders weet je niet of het de goede keus is. Toen we op het praktische idee kwamen om de auto van het genodigde stel gasten op hun eindpunt neer te zetten en hen naar het beginpunt van de koets van die dag te laten brengen, werd het al eenvoudiger." Het betekende dus van te voren steeds vier dagen vrij nemen om de route te verkennen. Gerjanne: "Ik schat dat elke etappe, met de voorbereiding erbij, ongeveer twee full time werkweken heeft gekost. Maar het was het zeker waard! Je moet er wat voor over hebben toch, voor zo'n avontuur?"

Koets en paarden

De reis werd gemaakt met een historische Brewster Light Park Drag, een in 1904 in

New York door de firma Brewster gebouwde wagen. Ervoor stonden zes Gelders gefokte zwartblessen in vierspan, die elkaar afwisselden. "Twee van mijn paarden staan bij Cees Wouters in Maartensdijk, twee bij Tom Wouters – geen familie – in het Gein tussen Weesp en Abcoude. Tom traint ze ook. En Cees Wouters had nog twee zwartblessen ter beschikking", vertelt Gerard. "Als je het helemaal goed zou willen doen, zou je zo'n rit misschien met twee vierspannen moeten maken. Maar met acht paarden op stap, vier reserve, nee dat doe je niet. Dan wordt het een nóg grotere onderneming..." Gerard was de vaste koetsier van het span, Tom Wouters de vaste groom. De vaste helpers Raoul, Bim en transportman Willem droegen bij met alles, inclusief de lunch. "En smokkelen met de afstand was er niet bij hoor!", zegt Gerard. "In Maubeuge eindigden we in september 2021 midden in een straat.

DE PAARDEN

Iedereen heeft zijn eigen voorkeur voor wat betreft de kleur van een paard. "Menners zijn vaak fan van vossen of schimmels, maar wij houden van zwarte paarden, met vier witte benen en een bles", zegt Gerard trots. "Ik ken de paarden goed. Ik weet wat ik met ze kan doen en vind ze natuurlijk prachtig om te zien!" Hier toont Tom Wouters een fris gewassen vierspan, met van links naar rechts Kairo (v. Nando), Jerino (v. Manno), Gravin (v. Delviro) en Leon (v. Plain's Liberator).

"De grens van Frankrijk werd gevierd met champagne"

Dus in september 2022 hebben we op hetzelfde punt midden in die straat onze wagen en paarden weer uitgeladen en ingespannen. Met deel 2; van het Belgische Oostmalle naar het Franse Maubeuge heeft Manu de Landtsheer ons met zijn contacten trouwens heel goed geholpen. Hij brouwt bier in België, maar ik ken hem als de voorzitter van mijn rijvereniging PDC. "Wat een leuke stops hadden we toen. We hebben toen heel bewust onze reis gevierd. We zijn langs een wijnhuis gegaan, met prachtige weersomstandigheden. Met name de grens over bij Frankrijk was een zeer bijzonder moment, dat hebben we gevierd met champagne", vult Gerjanne aan.

Karavaan

Het was een hele karavaan die de etappes maakte. Gerard en Gerjanne met hun Brewster bespannen met vier paarden, met in de koets de gasten van die dag. Er ging een vrachtwagen mee en nog een kleinere met de andere twee paarden en nog een trailer. Verder uiteraard veel reservetuigen en veel gereedschap en een heel busje vol met kleding en hoeden. "Ook voor onze gasten", benadrukt Gerjanne. In Schoonhoven gingen de paarden en wagens met de veerpont over het water. Toestemming om over het fietspad van de brug bij Gorkum te rijden, vroeg het stel aan Rijkswaterstaat.

"Dan duren tien minuten lang hoor!", zegt Gerjanne. "Je zit zo hoog en het hekje is zo laag! Dan hoop je maar dat die hard rijdende vrachtwagens niet gaan toeteren..." Voor de vierde etappe namen ze een eigen watertank mee in de auto. Gerard zegt: "We gebruikten 300 liter water per dag! Het was warm en we gooiden steeds emmertjes water over de paarden heen, om ze te koelen."

Bijzondere momenten

Alle vier de etappes werden met enorm veel plezier gereden. "Vriendschappen zijn versterkt", zegt Gerard. "We hebben mensen leren kennen en vergezichten gezien en bereikt! In de heuvels gingen de paarden op scherp op een soort kleine spikes, zodat ze niet uitgleden. De heuvels waren pittiger dan met de auto gedacht. We hebben werkelijk geen enkele schade aan wat dan ook opgelopen. We mogen zelfs trots zijn op de brandplekken op een velg. We mogen er ook trots op zijn we dat we met Tom Wouters een vastgelopen wiel toch weer loskregen." Gerjanne vervolgt: "Onze vaste groom Tom was uniek. Toen wij de septemberrit Maubeuge-Cuts planden in 2022, was hij verhinderd vanwege zijn werkzaamheden op Prinsjesdag. Toen reed hij 's avonds van Den Haag naar Maubeuge en konden we de volgende

"Het eindpunt in Parijs vergde behoorlijk wat improvisatie"

dag gewoon van start. Hij heeft ook een keer op een 'cockhorse' voor extra trekkracht voor het vierspan gereden. Om Brussel door te komen was al niet eenvoudig, maar de hellingen op het land

hadden soms een stijgingspercentage van 8-9%, dat was echt pittig voor de paarden. Vijf paarden, dat was in Engeland heel gewoon, hoorden we later in Cotswold toen we daar vertelden over

GERJANNE & GERARD

Via gemotoriseerd vervoer met de speciale Mac kwamen Gerjanne en Gerard elkaar tegen bij een rit die Gerjanne's vader in Vianen organiseerde. Ze herkenden elkaars voorliefde voor auto's en zijn alweer vijf jaar getrouwd. Gerjanne zat voorheen in de tandheelkunde en mode, nu nog in de tassen. Haar oog kwam goed van pas. Gerjanne lacht: "Regenjassen waren we op een gegeven moment vergeten, maar we hadden een bus vol kleding, billettikkers, voor iedereen extra hoeden, paraplu's, schootkleden, extra tuigen. Alles klopte, iedereen was op z'n Paasbest. Er passend uitzien is voor ons een deel van het plezier in de sport!"

ons avontuur. Onder aan de berg had je meestal een pub, zeiden ze. En daar was dan een ruiter die het vierspan gewoon mee naar boven nam. Zweng achter de hakken. Zo heb je een paard extra, tegen de vermoeidheid van de rest. We zijn nu ook voor de rit in Cotswold uitgenodigd, maar gaan eerst maar eens kijken voordat we daarover beslissen.”

Denken in oplossingen

De Brewster staat nu gepoetst met koperen plaatjes erop met de aanduiding van de ritten van de vier etappes in het Koetsenhuis in hun boerderij Rundervreugd in Weesp. In een donkere ruimte tegen het verkleuren van verf en stof. De fraaie reservetuigen hangen nu in een prachtig bewerkte sierkast in de vergaderruimte ernaast die met de naam ‘de Ovale Tafel’ af te huren is voor bijeenkomsten. De tuigenkast behoorde tot die van stalhouderij Ben Molenkamp in Breukelen en paste niet eens in de ruimte in Weesp. “Maar hij was zo mooi dat we voor de oplossing kozen om de wand te verhogen”, zegt Gerard van den Herik. Het tekent zijn praktische instelling: waar een wil is, is een weg! En ook Gerjanne denkt praktisch: “Ik ben op en top een dierenmens en knuffel een paard zoals een hond, maar mensen kon ik niet”, zegt ze. “Natuurlijk was Gerard de koetsier bij alle ritten. Hij durft en kan alles en traint de paarden in Maartensdijk. Maar het werd wel tijd om zelf ook meer kennis van het mensen te krijgen. Vandaar dat ik mijn menbewijs wilde halen. Vooral de uitgebreide theorie was een flinke klus, maar ook die is inmiddels gelukkig geklaard.” Eindpunt Parijs vergde voor het stel nog enige improvisatie toen er die dag een marathon bleek te zijn. Maar opnieuw dachten ze natuurlijk in praktische oplossingen. Het span reed zoals gepland over Des Champs Elysées, met twee rondjes rond de Arc de Triomphe. Gerjanne besluit: “Mensen stonden ons te filmen en wij hen. Gerards droom kwam uit! De route van Napoleon is herbeleefd. In ons hoofd en in vele fotoboeken. Het was een heel bijzonder avontuur voor ons allemaal!”

VENIJN IN DE STAART

Gerjanne vertelt: “We hebben ook bij onze autotocht van tevoren voor de laatste etappe naar Parijs trouwens erg veel geluk gehad. Zonder toeval werkt een plan blijkbaar niet. Bij de poloclub waar we gastvrijheid verwachtten, werden we al bij de poort tegengehouden. Maar in het plaatsje Ezanville voor Parijs is een grote manege. Daar leerden we iemand kennen die ons goed heeft kunnen helpen. Toen gebeurde er wat. We wilden heel graag met onze koets en paarden door Bois de Boulogne rijden. Dat is in het weekend afgesloten, maar voor ons ging het open. Echt heel bijzonder. Het Bois de Boulogne is zonder meer dè plek. Als het ware heilige grond. Voorheen keken de wandelaars daar in het park naar de langsrijdende rijtuigen en zagen wat de mode was, de trend. Zo spannend als je daar dan zelf rijdt, op de plek waar 150 jaar geleden alleen maar koetsen reden en waar tekenaars zaten te schetsen hoe de mode was! En dan brachten ze de schetsen mee naar huis om er thuis mee aan het werk te gaan.” Uiteindelijk veranderde Gerjanne nog een gepland hotel in Parijs. omdat ze er niet bij konden komen met de hele equipage inclusief gezelschap en auto's. “Het venijn zit altijd wel in de staart. En dat was Parijs in de praktijk ook”, vervolgt Gerjanne, “Bij onze rit keken we van bovenaf naar Parijs en dan denk je wel, wat bijzonder dat we nu bijna onze eindbestemming bereiken!” Toen ‘karavaan Van den Herik’ in Parijs aankwam, werd de laatste dag nog extremer dan gedacht. Er was een marathon en dat hield in dat navigator Gerjanne van de route moest afwijken. Gerjanne zegt: “We moesten aanpassen en zijstraatjes zoeken. Opnieuw weer heel bijzonder, een doorkijkje waarbij we ook de Eiffeltoren zagen. De Eiffeltoren met een blik op al die Parijse balkonnetjes in dat straatje.” En toen over Des Champs-Elysées, met twee rondjes rond de Arc de Triomphe. “Mensen stonden ons te filmen en wij hen. Gerards droom werd werkelijkheid!”

Nationale rijtuigcollectie in nieuw licht

Het depot van het Nationaal Rijtuigmuseum in het Groningse Leek gaat op de schop. In plaats van veredelde opslagruimtes zijn er straks volwaardige zalen waarin een nieuw verhaal centraal staat. Er komt een interactieve en moderne presentatie in het depot dat eerder niet vrij toegankelijk was.

De nationale collectie van Borg en Nationaal Rijtuigmuseum Nienoord bestaat maar liefst uit 245 rijtuigen, 70 sleden, vele miniatures, tuigen en ander toebehoren. Deze 'schatkamer' ondergaat het komende jaar onder leiding van professionele tentoonstellingsmakers een metamorfose tot toegankelijke zalen. De werkzaamheden zijn eind 2023 gestart. De planning is dat het project begin 2025 afgerond is. Het toegankelijk maken van depots zie je tegenwoordig in veel musea. Ook Museum Nienoord wil bezoekers de kans geven om dichterbij de indrukwekkende collectie te komen. "Juist dat imposante gevoel als je naast een rijtuig staat, maakt de geschiedenis voelbaar. Ruim een eeuw geleden domineerden rijtuigen nog het straatbeeld, maar tegenwoordig zijn dat auto's en wie weet wat er in de toekomst nog aan andere vervoersmiddelen bijkomen. Die transitie van destijds is nu ook weer actueel. Was toen het mestoverschot in de steden een probleem, nu denken we na over het gebruik van fossiele brandstoffen... Elke tijd heeft zijn eigen uitdagingen, zo blijkt wel", zegt Willy van der Schuit, projectleider van Museum Nienoord. Het depot is nu nog een beetje verstopt op het museumterrein in het Groningse Leek, maar zal toegankelijker en zichtbaarder worden. De route naar het museum, de museumwinkel en entreehal in de Oranjerie ondergaan tegelijkertijd een metamorfose. Al met al werkt het museum aan een totale makeover van haar identiteit om de verhalen van Nienoord nog beter te kunnen vertellen. "De nieuwe inrichting zuigt bezoekers straks mee in de wondere wereld van het hippomobile erfgoed en van het reizen, zowel nu als ook in de toekomst", is de overtuiging van Van der Schuit.

Bezoek

Je hoeft niet tot 2025 te wachten voor een bezoek aan Nienoord. Dat is ook nu interessant. De borg Nienoord is de enige oude borg met neobarokke vormgeving

van eind negentiende eeuw. De Schelpengrot is zelfs uniek in heel Nederland. Er is een mooie tentoonstelling te bezoeken met veel verhalen 'Koetsen en kastelen, rijtuigen en regenten onderweg in de turbulente 19de eeuw'. Deze tentoonstelling laat je het leven zien van twaalf historische personen van stand, hun families, rijtuigen en kastelen. Hun verhalen laten een veranderende positie in de samenleving zien. "Als een koetsier die de teugels uit zijn handen voelt glippen", zegt Willy van der Schuit veelbetekenend. Sommige regenten zijn juist pioniers van een nieuwe tijd, bezig met spoorwegen, waterleiding of vooruitgang in wetenschap. In deze tentoonstelling zijn rijtuigen een symbool van het verleden of een vervoermiddel naar de toekomst. Directeur Pruiksma zegt: "Ik vind deze historische personen allemaal even interessant! Van paternalist tot trendvolger of pionier." En hij besluit met een knipoog: "Overigens vind ik onze vrijwilligers de meest waardevolle 'museumstukken'. Zij zijn het die de verhalen van de personen van vlees en bloed achter de collectie opnieuw tot leven brengen. Ons museum bloeit dankzij de professionals die wij met hulp van fondsen kunnen inhuren, maar ook dankzij de vrijwilligers. De inspiratie en energie is wederzijds."

Museum Nienoord

Museum Nienoord is normaal gesproken open van dinsdag tot en met zondag van 11.00 tot 17.00 uur. Bezoek de website voor details: www.museumnienoord.nl. De renovatie wordt financieel mogelijk gemaakt door: Provincie Groningen, Gemeente Westerkwartier, Scholten Kammingafonds, VSBfonds, Stichting K.P. Boon, Mondriaanfonds, Cultuurfonds, Gravin Van Bylandt Stichting, Emmaplein Foundation, Stichting Dijk-Weering Fonds, Rabobank, Rotaryclub Roden-Leek, SOB Leek, De Vriendenloterij, Stichting Beringer Hazewinkel, Dioraphte en anonieme donateurs.

Pierre Heinemans

In 1990 begon Pierre Heinemans met het rijden van traditionele wedstrijden. Toen de NBVAP in 2004 stopte, was Pierre één van de bestuursleden die vervolgens de NVTG oprichtte. Daarnaast was hij bijna 24 jaar actief als jury bij de NVTG en bij de organisatie van meerdere ritten. Eind 2023 gaf hij aan een stapje terug te doen en te stoppen met jureren. Hij werd door zijn bijzonder grote bijdrage aan de ontwikkeling van de NVTG, op tweede Paasdag benoemd tot erelid.

Voorzitter Bert Lockefer vertelt: "Een bijzonder man, die een zeer belangrijke rol heeft gespeeld bij de oprichting van de NVTG en in de jaren daarna als jurylid." "Het is heel bijzonder om benoemd te worden tot erelid", vertelt Pierre Heinemans na afloop aan MenSport & Showpaard. "Ik heb het allemaal namelijk met heel veel plezier gedaan, zowel het rijden zelf als het bestuursschap en het jureren. Daarnaast ben ik super dankbaar dat ik dit al die jaren met mijn vrouw heb kunnen delen. We deden samen mee aan de ritten en ze er was er ook altijd bij als ik jureerde. Het was een hele leuke en bijzondere tijd, maar soms is het nu eenmaal tijd voor verjonging en vernieuwing." Pierre begon in 1990 met het rijden van traditionele ritten. In die tijd werd hij drie keer rubriekskampioen en één keer Algemeen Nederlands Kampioen. In 1997 begon hij aan de opleiding voor juryleden, deze duurde inclusief stages ongeveer drie jaar. In 2000 slaagde hij met twee anderen, familie Engbers en Bob van Asselt, voor de juryopleiding. "In die tijd mocht je als jury zijnde wel ritten rijden, maar je mocht dan niet meer gejureerd worden op kampioenschappen. Doordat mijn paard rond 2000 ziek werd en het met mijn nieuwe paard niet zo ging als gepland, ben ik toen gestopt met rijden." In de goede jaren ging ik tien tot twaalf keer per jaar op pad om een wedstrijd te

jurere. Na de coronaperiode is dat flink afgenomen. Ik was toen blij als ik er drie of vier per jaar deed."

Poetsen in gratis

Waar kijkt Pierre het meest positief op terug? "De interactie met de rijders. Ik kon over het algemeen altijd heel goed met hen overweg. Sommige juryleden konden weleens zeggen dat rijders iets 'moesten', maar zo stond ik er niet in. Een

Pierre Heinemans werd door voorzitter Bert Lockefer uitgeroepen tot erelid van de NVTG

Vlnr. Ria Maathuis, Jan Maathuis en Pierre Heinemans

rijder moet niets, we mogen blij zijn dat ze meedoen en we kunnen hen hooguit tips of bepaalde adviezen meegeven. Ik vind het belangrijk om commentaar te geven waar mensen iets aan hebben. Ik vind het niet nodig dat er bijvoorbeeld meteen dure koetslampen en/of tuigen aangeschaft worden, maar poetsen kost niks en een pot verf hoeft ook niet de hoofdprijs te kosten. Ik vind het belangrijk dat mensen iets met je adviezen kunnen, dat het realistisch is."

Bloedfanatiek

Pierre was altijd bloedfanatiek, zowel toen hij zelf reed als tijdens zijn periode als jury. "Ik had bijvoorbeeld altijd een lakstift in de auto liggen. Als het rijtuig dan van de wagen kwam en er was kleine

schade te zien, dan kon ik het nog bijwerken voor we naar de jury gingen. Daarnaast had de zus van mijn vrouw, die altijd meeding als passagier, altijd een doek bij zich om onze schoenen te poetsen als we op het rijtuig zaten. Zo wisten we dat als we voor de jury verschenen, alles perfect in orde was. Verder kan ik me ook nog herinneren dat we vanuit onze woonplaats Maastricht, helemaal naar Alkmaar gereden zijn voor een presentatie op de renbaan aldaar van tien minuten! We waren toen de hele dag onderweg, maar dat deed je omdat het leuk was. En ik zou het trouwens zó weer opnieuw door hoor, het was een geweldige tijd en ik ben bijzonder dankbaar dat ik dit allemaal samen met mijn vrouw heb mogen beleven."

Hoogtepunten

Wat zijn de hoogtepunten voor Pierre? "De optredens met de NVTG op Paard & Koets in 's-Hertogenbosch. Dat was altijd geweldig. Als je verwacht wordt in een hal, waar een paar duizend mensen zijn en jij rijdt dan binnen als 'simpele' Maastrichtenaar, is dat echt wel gaaf. Daarnaast zijn we in 1998 betrokken geweest bij de organisatie van het evenement rondom 100 jaar Koningshuis in Apeldoorn. We hebben toen ook zelf meegereden en in 2005 hebben we het Hippisch Saluut in Apeldoorn mee georganiseerd. Beide zijn natuurlijk sowieso bijzondere evenementen en om dat van dichtbij te mogen meemaken en in mee te mogen rijden, is simpelweg geweldig."

Wij hebben de paardentrailer die precies bij u past

Wij zijn dealer van Cheval Liberte, Humbaur, & Careliner

ONDERHOUD VERHUUR VERKOOP EN SCHADEHERSTEL

MAN MAT.
Nederland

Imanse.nl
■ paardentrailers
& menwagens

Witteweg 5
1431 GZ Aalsmeer
T 0297 26 64 84
E technocenter@imanse.nl

www.imanse.nl

De grootste Paardenmarkt wereldwijd

PAARDEN

snel en eenvoudig
verkopen?

Krijg nu

35%

op alle ehorses
abonnementen!

Gebruik nu ehorses Premium met een korting van **35%!***
Scan eenvoudig de **QR-code** en voer de kortingscode
in bij de registratie!

Kortingscode

EHORSES35

*Kortingscode slechts eenmaal per gebruiker
inwisselbaar. Alleen geldig voor nieuwe klanten.
Geldig t/m 31.12.2024.

De Lipizzaner: Moedig en een geweldig uithoudingsvermogen

Vader August Moens kocht ooit een Haflinger voor recreatieve menritjes. Zoon Sander had daar destijds helemaal geen interesse in. Tot een jaar of tien geleden de Haflinger werd ingeruild voor een Lipizzaner. Dat bleek het begin van Sanders passie voor dit ras.

“De Lipizzaner is oersterk en gezond”

Sander vertelt: “Er was een periode dat er op EK’s en WK’s steeds meer internationale mannen in de ring verschenen met Lipizzaners. Ze waren daar bijzonder succesvol mee. Deze paarden stonden mij meteen aan, vanwege hun uitstraling, temperament en voorwaartse drang. Als ik al een keer meereed op de wagen met de Haflinger ervoor, dan had deze halverwege de rit de tong al op de hoeven hangen, maar de Lipizzaners, zo merkte ik al snel, waren niet moe te krijgen.”

Geen makkelijke kleur

“Met onze eerste Lipizzaner zag mijn vader het wel zitten om wedstrijden te gaan rijden. In eerste instantie met een enkelspan, maar toen ik steeds enthousiaster werd, ook met een tweespan. Onze eerste Lipizzaner had een stokmaat van 1.69m, dat was veel hoger dan de gebruikelijke stokmaat. We zijn serieus op zoek geweest naar een spangenoet in dezelfde maat, maar die konden we niet vinden. We hebben hem uiteindelijk verkocht en kochten bij een oud boertje zo’n

tien jaar geleden een tweespan Lipizzaners. Ze waren beide rond de 1.55 m en ik win er op wedstrijd nog steeds vaak mee. Dat zijn echt een soort kleine raketjes. Momenteel hebben we vier paarden, alle vier Lipizzaners, een indoorspan en een outdoorspan: voor de buitenwedstrijden rijden we de zevenjarige merrie Bo en de ruïn Maestro, die drie dagen jonger is. Als indoorpaarden hebben we Trofetta IV, stalnaam Feta, en Rudas, stalnaam Trudy. Drie van mijn paarden hebben dezelfde vader, namelijk Maestoso Montenegro XXXVII. In de bloedlijn verder weg kom je een witte Arabische Volbloed tegen, Siglavy ox. Sinds hij werd gebruikt als vaderpaard werden zijn Lipizzaner-nakomelingen meestal als donkere schimmel geboren om op latere leeftijd helemaal wit te worden. En ja, die

kleur is niet bepaald makkelijk. Je wilt toch altijd graag dat je paarden er netjes uitzien en dan moet je bij een schimmel altijd wat harder je best doen dan bij een bruin of zwart paard. Maar als ze schoon zijn, zien ze er prachtig uit. Het poetswerk komt voornamelijk neer op mijn vader en mij, maar onze twee grooms Camille en Vera helpen ook mee met de verzorging en de training. En daar zijn we natuurlijk heel blij mee!”

Eigengereid met een sterke wil

“Gaandeweg kwam ik erachter dat andere warmbloeden vaak wat makkelijker in de omgang waren en sneller de oefeningen leerden. Een Lipizzaner heeft een eigengereid karakter en een sterke wil, die hij of zij gemakkelijk tegen je gebruikt. Het zijn in de training best moeilijke paarden qua karakter; elke training is weer een uitdaging. Veel mensen trainen met een doelstelling voor die dag, en meestal lukt dat dan ook. Bij mij zijn er dagen waarop ik beter kan stoppen als wat ik voor elkaar wil krijgen niet lukt, om het de volgende dag maar weer opnieuw te proberen. Heb ik dan spijt van mijn keuze voor dit ras? Nee, zeker niet! Ik houd van iedere keer die uitdaging, het voelen van hun kracht vooruit en als je ze zo ver hebt dat ze voor je willen werken, dan doen ze ook echt alles voor je. In het verleden werden ze gefokt op uithoudingsvermogen, want als bezorger van belangrijke boodschappen in het leger ver voor de mobiele tijd moesten ze enorme afstanden afleggen en daardoor is hun uithoudingsvermogen superieur ontwikkeld. Verder zijn ze gefokt als middelgroot, lichtgebouwd rij- en koetspaard: gezond, hard, sterk, wendbaar, met veel uithoudingsvermogen en een intelligent karakter. Dit zijn eigenschappen die megagood van pas komen tijdens een samengestelde wedstrijd. Eigenlijk hebben ze alles in huis om goed te kunnen presteren in die sport. Daarnaast zijn het moedige paarden, met veel kracht en souplesse. In hindernis 6 hebben ze altijd nog evenveel ‘go’ als waarmee ze van start zijn gegaan. Terwijl je ziet dat heel veel paarden goed beginnen, maar gaandeweg de wedstrijd steeds verder terugzakken in tempo en kracht. Hetzelfde geldt voor de vaardigheid. Daarin denken ze goed mee en omdat ze van nature veel souplesse en conditie hebben, zijn ze de dag na de marathon meestal nog even fit en soepel als voor de wedstrijd.”

“Veel controle in galop zonder het onbesuisde van een tuiger”

Vlakke gangen

“Nog een voordeel is dat ze als span heel makkelijk een ‘blok’ maken; aan de zijlijn moet het lijken alsof ze één zijn. Ze zijn van nature niet zenuwachtig en gebruiken wat dat aangaat hun energie heel efficiënt. De dressuur is ons lastigste onderdeel. Daarin hebben we het iets moeilijker dan bijvoorbeeld een KWPN-er of tuigpaard, die vaak van zichzelf meer actie in hun gangen laten zien. Voor het mooie dressuurplaatje zouden mijn paarden met name in draf nog wat meer expressie mogen tonen en wat ‘meer knie’ mogen hebben, in plaats van hun vlakke gangen. Natuurlijk kun je dat met

training echt wel verbeteren, maar van een vlak voorbeen maak je echt geen rollende knie. In de galop is dat vlakke voorbeen uiteraard wel een voordeel, want een omhoog gesprongen galop kost meer energie en tijd dan galopperen met een naar voren grijpend voorbeen. Dit levert in zowel de marathon als de vaardigheid kostbare seconden op. Je hebt als menner veel controle over de galop-sprongen, zonder het onbesuisde van een tuiger. Op ons dressuurprotocol staat regelmatig dat mijn paarden ruimer moeten stappen. Ze hebben weliswaar een zuivere en actieve stap, maar niet perse veel overstap. Een enorm voordeel van de Lipizzaner is dat hij oersterk en

HISTORIE EN ONTWIKKELING

De naam van dit ras verwijst naar de plaats Lipica in Slovenië, waar in 1580 een stoeterij werd gesticht door de Oostenrijkse aartshertog Karel van Oostenrijk, met als opzet een bijzonder rij- en koetspaard te fokken. Aan de uiteindelijke Lipizzaner liggen verschillende rassen ten grondslag, waaronder Iberische paarden, maar ook Napolitaanse, Deense en Duitse paarden. Zelfs de Kladruber heeft een rol gespeeld. Tezamen met de inlandse merries ontstond uit de verschillende kruisingen de Lipizzaner zoals wij die nu kennen. Gewerkt werd met een flink aantal hengstenlijnen, waarvan er uiteindelijk zes zijn overgebleven. In de huidige Lipizzaner zijn vaak nog duidelijk zijn Spaanse voorouders te herkennen. Het is een kortbenig, robuust gebouwd paard, met een niet bijzonder edel, maar wel vriendelijk hoofd aan een goed aangezette en lange hals. De stokmaat varieert van 1.50 tot 1.60m. De schimmelkleur komt het meeste voor, maar af en toe wordt er ook een bruine of zwarte Lipizzaner geboren. In het verleden bestond een duidelijke voorkeur voor witte paarden, dat werd voornamelijk gevonden. Nog vóór het stichten van de stoeterij in Lipica werd in 1572 in Wenen al de Spaanse Rijsschool gebouwd, met als doel het rijkunstig trainen van de adellijke jeugd. Ook werden hier de paarden voor de verschillende parades en ceremonies opgeleid. De Lipizzaner is altijd onlosmakelijk verbonden geweest met de Spaanse Rijsschool. De zogenoemde hogeschoolsprongen, waaronder levade, courbette en capriole worden ook heden ten dage nog geoefend, en uitgevoerd in de dagelijkse shows. De indrukwekkende sprongen zijn bewegingen die paarden in de vrije natuur ook kunnen laten zien. In 1915 moest vanwege de Eerste Wereldoorlog de fokkerij helemaal geëvacueerd worden en alle paarden worden verhuisd. Na enkele omzwervingen vonden ze een nieuw onderkomen in het Oostenrijkse Piber. Ook in de Tweede Wereldoorlog moesten de Lipizzaner hengsten vluchten en pas tien jaar na het einde van deze oorlog keerden ze weer terug naar Wenen.

gezond is. Ik heb nog nooit koliek bij mijn paarden gehad en ze zijn nog nooit één dag kreupel of ziek geweest. Na het trainen worden ze standaard afgespoeld met koud water, uiteraard uit de wind, maar ze zijn zelfs nog nooit verkouden geweest. Mijn paarden zijn ook breed inzetbaar, want hoewel ik een outdoor- en een indoorspan heb, fungeren ze onderling allemaal als reserve. Verder genieten we ook van koetsentochten en rijden we met trouwerijen en in optochten met ze. Ik heb drie merries en een ruïn en mijn ervaring is dat de merries makkelijker zijn dan de ruïn. De merries krijg ik bijna altijd aan het werk en dan doen ze enorm hun best. De ruïn heeft nogal eens ondeugende streken, nou is hij met zeven jaar ook nog best jong. Lipizzaners zijn sowieso laatrijp, ze stoppen pas met puberen tegen de tijd dat ze tien jaar zijn. Maar als een ander paard versleten is, zijn zij nog topfit. Ze kunnen best oud worden en tot op hoge leeftijd actief zijn."

Fokken is ook mooi

"Ik heb heel veel van mijn vader geleerd. Hij kijkt ook vaak mee tijdens de training. Mijn vader is gestopt met zelf wedstrijd rijden toen ik hem bijna altijd versloeg. Sinds drie jaar krijg ik les van Jan Vanden Berghe, dat bevalt heel goed. Hij rijdt zelf ook fanatiek wedstrijd, dus zit nog middenin de sport. Thuis train ik afwisselend enkel- of tweespan. Op wedstrijd gaan is voor mij echt een uitje, zowel indoor als outdoor. Vorig jaar won ik op de wedstrijd in Booischot de marathon en dat leverde in de rubriek een tweede plaats op." Dit jaar heeft Sander zijn internationale debuut gemaakt in Kronenberg, die hij winnend afsloot! "Tijdens de wedstrijd onlangs in Bornem moesten we er wel weer even inkomen; vooral in de vaardigheid, door de nieuwe leidsels. Deze zouden helemaal antislip zijn, maar het regende pijpenstelen en in combinatie met nieuwe handschoenen gleden de leidsels zo door mijn handen dat de paarden gewoon stuurloos waren. Goed dat ik er toen al achter kwam, dan kan ik het nog aanpassen voor de rest van het seizoen. De fokkerij van Lipizzaners interesseert ons ook, zo hebben we deelgenomen aan de keuring van dit ras in Tielt. Ik deed mee met Bo bij de merries en met Maestro bij de ruïnen. Na de keuring reed ik een demo dressuur en vaardigheid. Dit evenement vond plaats bij een Belgische

Lipizzaner fokkerij. Heel graag zou ik eens naar Slovenië willen, de bakermat van de Lipizzaner, maar mijn vriendin wilde deze zomer graag naar Spanje, dus heb ik het pleit verloren. Maar Lipica staat zeker op mijn verlanglijst. Maestro hebben we zelf gefokt uit Trudy, dat was een geweldige belevenis; ik ben toen hij geboren moest worden op stal blijven slapen. Mijn vader en ik vinden fokken allebei heel mooi, maar een veulen fokken kost veel tijd. Eenmaal wat verder in de dracht kun je met de merrie niet meer volop trainen en met een veulen aan de voet ben je wel gebonden. Voorlopig ligt bij ons nog de nadruk op het wedstrijd rijden. Mijn doel voor nu is te mogen deelnemen aan belangrijke wedstrijden zoals het EK en WK en daar misschien ooit ook bovenaan mee te rijden. Daar doe ik in ieder geval heel hard mijn best voor!"

Favoriete menpaard

"In het verleden trainde ik in aanloop naar het BK Vierspan in Aywaille de paarden van Pieter Claeys", vervolgt Sander. "Daarna maakten drie van die paarden hun internationale debuut in dubbelspan, waarna ze werden verkocht aan Koos de Ronde. Marco en Bailar waren echt superpaarden; licht in de hand en een fenomenale actie in de voorbenen! Je kon ze op je pinken door de marathon sturen. Van mijn eigen paarden is Bo mijn

favoriet, die kan in elk onderdeel heel goed meedoen. Ze heeft een superfijn karakter. Ik kan alles aan haar vragen en krijg nooit tegendruk. Echt een once-in-a-lifetime-horse!"

Wie is Sander Moens?

Sander is 25 jaar en woont in het Belgische Blankenberge. In het dagelijks leven is hij werkzaam in de haven van Zeebrugge of in het bedrijf van zijn vader als loodgieter met als specialisatie centrale verwarming. Sander heeft vier Lipizzaners; drie merries en één ruïn.

"Op je pinken door de marathon sturen"

WELZIJN

"Welzijn betekent voor mij dat paarden goed in hun vel zitten. Dat begint met hoe ze worden gehouden. Onze paarden staan op een rustige privéstal, daar gaan ze alle dagen de wei in, winter en zomer. Ontspanning na de training is eveneens een must, zo rijd ik even makkelijk in de rijbaan als buiten. Onze Uitkerkse Polders zijn fijn om in te rijden. In het enorme natuurdomein komen de paarden snel tot rust. De boog kan immers niet altijd gespannen staan. Af en toe ga ik naar het bos, zo zorg ik voor voldoende afwisseling. Ik wil zowel mens als paard plezier laten beleven. Wat ik doe mag dus nooit ten koste gaan van de paarden. Door de groeiende hoeveelheid regels omtrent doorgangen voor mannen, wordt dit plezier beleven wel wat lastiger. Controle op het welzijn is goed, maar dan wel graag vanuit een objectieve blik!"

Ton van der Ven

Dinsdag 23 april is Ton van der Ven (1966) door zijn vrouw Anne Zaayer en jachtvriend Theo Timmerman naar zijn laatste rustplaats gebracht. Onder grote belangstelling werd er afscheid van Ton genomen. Hij was een zeer bekend gezicht in de menwereld als KNHS en FEI official en ging veel met Anne mee naar (internationale) wedstrijden.

CAI Exloo

Duizendpoot Desiree van Lambalgen

De laatste week van maart stonden de terreinen van Hippisch Centrum Exloo in het teken van de eerste internationale menwedstrijd in Europa dit seizoen. Desiree van Lambalgen-Hierden verzorgde hier, net als de jaren ervoor, het secretariaat. Naast de vele werkzaamheden dat dit met zich meebracht, eindigde ze ook op een hele mooie derde plaats in de 3* enkelspan pony rubriek met Boy! Hoe doet ze dat toch? MenSport & Showpaard blikt met Desiree terug op deze drukke én succesvolle week.

Bescheiden

Het is een behoorlijke kluit, de organisatie en taken van het secretariaat op je nemen, het verkennen van de hindernissen, het trainen van je pony én het rijden van de wedstrijd. Toch wist Desiree dit als geen ander te managen. "Het is belangrijk dat je de juiste mensen om je heen hebt en dat je je aan een strakke planning houdt. Dan is het prima te doen hoor", vertelt Desiree bescheiden aan MenSport & Showpaard. Maar al snel blijkt dat wij niet de enige zijn die onder de indruk is van wat ze doet. "Er zijn wel vaker mensen die vragen hoe ik dat toch doe. Maar ik vind het super leuk, en bovendien is het fijn om zo'n week op het secretariaat te combineren met het rijden zelf. Als ik Boy zomaar één week stil zou zetten, dan zijn de eerste paar trainingen daarna echt geen pretje. Niet voor hem én niet voor mij."

Secretariaat

Desiree rijdt 3* internationaal met haar pony Nightjoetsni's Grevenrit (roepnaam: Boy), werkt vier dagen per week op de topsport afdeling bij de KNHS én is betrokken bij de organisaties van Wierden, de (internationale) wedstrijden in Exloo en dit jaar neemt ze ook het secretariaat van CAI Harich-Gaasterland op zich. We overdrijven dus niet als we haar bestempelen als een ware duizendpoot! "Via via ben ik er eigenlijk ingerold. Doordat ik al vele jaren betrokken ben bij Wierden en

daar het secretariaat doe, werd ik toen de organisatie van Exloo stopte, door Arjan KleinJan gevraagd of ik wilde helpen in Exloo. Daar heb ik na korte bedenktijd al snel 'ja' op gezegd. Het tweede jaar besloot ik Boy mee te nemen en te starten in de 2*. Doordat Harich dit jaar voor het eerst een internationale wedstrijd is, werd ik ook daar voor gevraagd. Dat ga ik dus ook doen, maar ik denk dat ik volgend jaar wel keuzes moet gaan maken. Het is nu nog prima te doen, maar soms is het beter om je aandacht op iets minder verschillende dingen te houden. Dan krijg je een iets betere focus."

Onmisbaar team

Dit jaar was de derde editie van CAI Exloo waarbij Desiree betrokken was. "Vorig jaar startte ik Boy in de 2*, maar dat we dit jaar 3* reden was wel fijner. Daardoor had ik op de marathondag 's ochtends iets meer tijd om de

hindernissen nog een keer te verkennen. Vorig jaar moest ik al heel vroeg starten en doordat 's ochtends ook het secretariaat in orde gemaakt moet worden, was dat een uitdaging." Hoe zagen de dagen van Desiree er in Exloo uit? "Normaal gesproken probeer ik de zorg van Boy zoveel mogelijk op me te nemen. Op wedstrijd voer ik hem 's ochtends altijd en het liefst stap ik hem dan ook even. In Exloo ging de wekker rond 6:00 uur, dan ging ik gelijk naar Boy om te voeren en te stappen, en daarna startte ik het secretariaat op. Om 7:00 hadden we met zijn alle ontbijt, en daarna begon de dag. Op het secretariaat had ik super goede mensen die me hielpen. Heel fijn, want daardoor kon ik op rustige tijden weg om te trainen, om te verkennen of om even bij Boy langs te gaan. Zo heb ik op vrijdag en zaterdag niet veel hoeven te doen voor de voorbereidingen voor de marathon. Super fijn, om daar geen

"Invlechten is mijn mentale voorbereiding"

Desiree van Lambalgen-Hierden en Boy in Exloo 2024

omkijken naar te hebben. Daarnaast zouden zulke weken ook niet mogelijk zijn zonder mijn man Albert van Lambalgen. Als ik minder tijd heb voor het voeren of het stappen van Boy, dan neemt hij dat altijd op zich. Daarnaast zorgt hij ervoor dat het tuig en de koets op tijd schoon zijn en klaarstaan als ik moet inspannen. Al moet ik bekennen dat ik Boy wel altijd zelf invlecht. Dat zie ik als mijn mentale voorbereiding op het wedstrijdonderdeel. Zo kom ik in mijn focus, heerlijk! Ik ben echt super dankbaar voor deze geweldige mensen om me heen!"

Boy

Desiree kocht Boy (v. Nightfever II) zeven jaar geleden als tweejarige bij de familie Bax in België. "Het is een typische NRPS'er, een echte sportpony met veel 'go'. Daar was ik destijds naar op zoek omdat de pony die ik ervoor had in de marathon niet wilde lopen. Ik heb toen wel klasse twee en drie gereden, maar met Boy heb ik de overstap gemaakt naar internationaal niveau." De twee zijn inmiddels opgenomen in het B-kader, ze hebben de afgelopen zeven jaar dus hele grote stappen gemaakt. "Boy kende natuurlijk nog niet veel, dus al zijn ontwikkelingen hebben we samen

terugneemt en het opnieuw wilt doen, wordt hij heet. Je kan dan in de training beter eerst met iets anders aan de slag gaan, en er vervolgens later pas op terugkomen. Maar ach, het is voor de sport natuurlijk wel belangrijk dat er pit in zit. Laat ik daar met Boy nu toevallig geen gebrek aan hebben!"

Resultaat Exloo

Hoe kijkt Desiree terug op haar drie gereden onderdelen in Exloo? "Best goed, ja. Ik ben wel tevreden. De

geprobeerd en hij had voor de eerste keer een masker op dat hem extra focus zou moeten geven. Doordat we twee dingen aangepast hebben weet ik niet precies waar het aan lag, maar hij was super fijn te sturen én heel gretig. Ondanks dat het niet de meest makkelijke hindernissen waren voor het begin van het seizoen, bleef hij mooi de verbinding naar mijn handen opzoeken. Omdat dat de laatste tijd echt wel een verbeterpunt was, ben ik blij dat dat de eerste internationale wedstrijd van het seizoen gelijk goed uitpakte." Op zondag sloten Desiree en Boy de wedstrijd af met een winnende ronde in de vaardigheid. "Heel gaaf om de week zó af te sluiten! Ik heb heel fijn gereden en het secretariaat liep goed. Het was top en de vrije maandag erna (tweede paasdag), kwam heel goed van pas. Dat had ik echt wel even nodig", sluit ze met een knipoog af.

Komend seizoen

Desiree heeft naast haar werk en het secretariaat in Wierden en Harich, ook meerdere wedstrijden op de planning staan met Boy. Ze rijden dit seizoen in Rijssen (klasse Z), Harich (FEI 3*), het NK Ponymannen in Wierden, Exloo (klasse Z) en Hengelo (klasse Z). Een goed gevulde agenda dus!

"Boy is een typische sportpony met veel 'go'"

doorgemaakt. Maar het blijft wel een aparte hoor, haha! Als we iets nieuws proberen wordt hij snel heet, waardoor je hem dan even niet zo goed kan bereiken. Hij heeft daarom nog wel wat kilometers nodig in het lopen van de dressuurproeven, maar ik geloof dat dat vanzelf gaat komen. Als Boy denkt dat er een wissel aan komt in de proef, dan springt hij verkeerd over of hij maakt hem te vroeg. Als je hem dan

dressuur was iets minder dan dat we kunnen. Normaal gesproken loop ik de proef van te voren in de ring, omdat we thuis in de trainingsbaan geen letters hebben staan. Ik kijk dan goed waar de voltes zitten en hoe de lijnen lopen. In Exloo heb ik dat niet gedaan, waardoor de proef een beetje slordiger werd. Jammer, maar gelukkig wel te verklaren. In de marathon liep Boy geweldig. We hebben een ander bit

CAI KRONENBERG

Deze prachtige foto van Eline Houterman en Fino Uno Toltien (roepnaam: Flow) en groom/vader Jeroen Houterman werd genomen door fotograaf Wil Smeets tijdens de internationale wedstrijd in Kronenberg. Zij wonnen de marathon!

Hackney hengstenkeuring: Nieuwe kampioenen

Op zaterdag 16 maart jl. vond in De Nieuwe Heuvel te Lunteren de hackneyhengstenkeuring plaats. Vorig jaar werd er aan acht hengsten goedkeuring verleend, dit jaar werd er één kleine maat aan de lijst van goedgekeurde hengsten toegevoegd evenals twee grote maat debutanten.

Van de vijf driejarige kleine maatjes kregen er drie groen licht voor de tweede bezichtiging en de enige die het dekbrevet werd toegekend is de fraai gelijkende door P. Blonk gefokte Ponylust Sir Special (Heartland Sky Lark x Noble Boy) in eigendom van opa Wietse Sijtsma in combinatie met zijn zoon en NHS-bestuurslid Alex en kleindochter Iris Sijtsma evenals hun kleinzoon/neef Jorn Kuipers.

Kleine maat debutanten

Ponylust Sir Special werd hiermee automatisch de beste driejarige want de overige twee driejarigen, Conviction's Yankee Doodle Dandy (Black Flash x Heartland Extravagance) en Dreamcatcher (Highway's Dream Boy x Heartland Moonshadow) bleven steken in de tweede bezichtiging. Van de beide voorgestelde vierjarigen keerde er één onverrichterzake huiswaarts en de andere, Eclipse Super Comet (Leyrun Headliner x Rocky) strandde in de tweede bezichtiging.

Beste grote maat

Twee driejarige grote maat hengsten maakten hun opwachting en beiden werden goedgekeurd. Cup Kuyters en Jan Peter van Hezel fokten samen in 2019 al eens een kampioensveulen, genaamd Governess Bailey, waar ze op tragische wijze weer afscheid van moesten nemen. Maar de goedkeuring van hun looplustige zwarte fokproduct Wonderboy (Sir Arie x Eclipse Flash Dance) maakt weer veel goed. Hij heeft mooie verhoudingen in zijn lichaam maar weet in beweging ook zeker opvallend te presteren en werd dan ook op kop geplaatst en kreeg de titel beste driejarige dan ook met recht toebedeeld.

Plaats twee

Ook het in onze vorige editie al door Familie Mom aangehaalde fokproduct Eclipse Purple Rain (Eclipse Champs Elysees x Roughfield Fantasy) die solide gebouwd is en gezegend met een fraai front, spreekt aan maar moest in beweging zijn voorganger Wonderboy als meerdere erkennen. Maar ook Purple Rain werd door de hengstenkeuringscommissie goed genoeg bevonden om ingezet te gaan worden voor de fokkerij en belandde op de tweede plaats.

Alsnog voldaan

Zijn vader werd eveneens, na nu ook te hebben voldaan aan een positief beoordeeld sperma onderzoek, goedgekeurd. Dit had reglementair vorig jaar al moeten plaatsvinden maar derhalve werd Champs Elysees toen wel tot beste jonge hengst gekroond, dit gaf nogal wat verwarring maar inmiddels is dus alsnog aan alle voorwaarden voldaan. Sven Fransen's vierjarige Wildfire (Plain's Question Mark x Brown's Goldlight) bleef in de tweede bezichtiging steken bij de sterverklaring.

Met verve

In iedere leeftijdsgroep kreeg de op kop geplaatste hengst een uitnodiging voor de kampioenskeuring aan het eind van de dag, mits deze inmiddels heeft voldaan aan de tuigverrichtingen. Dit betekende dus dat de vorig jaar als beste driejarige gekroonde Conviction's Brave Heart (Noddyvyse My Moment x Star Dancer) van en gefokt door Familie Smits en inmiddels in eigendom van hun enthousiaste groom Stan Geven nog niet doorverwezen kon worden. Wel voerde hij met verve de groep vier- tot en met zesjarige kleine maat hengsten aan en wist zeker weer indruk te maken.

Kwaliteit hoog

De kwaliteit in de categorie zeven tot- en met tienjarigen lag weer hoog en hier werden de eerste twee doorverwezen naar de kampioenskeuring. Dit betreft de als tweede geplaatste titelverdediger Ardingly's Hot Chocolate (Eclipse Hurricane x Sunbeam Vindicator) van Gebr. Rast en zijn grootste opponent Highway's Royal Dance (Heemhoeve's Prince Caspian x Star Dancer), inmiddels in eigendom van Fam. Sweens, die won.

Opnieuw

In de leeftijdscategorie elf jaar en oudere hengsten was het opnieuw Jos Havermans' hengst Stefke-H (Sunbeam Vindicator x Heartland He's Too Much) die de groep mocht aanvoeren en werd doorverwezen.

Ster blijft stijgen

In het jaar van zijn goedkeuring was de fraaie vos Highway's Royal Dance er tijdens zijn hengstenkeuringsdebuut met zijn hoofd niet echt bij en liet slechts een paar maal een reeks goede passen zien. Maar dat maakte destijds op de heren juryleden al zoveel indruk om hem meteen goed te keuren. In tuig waren zijn uitzonderlijke kwaliteiten ook van meet af aan duidelijk. In handen van Jan van Rooij werd Royal Dance één van de jongste ereklassekampioenen in de hackney geschiedenis en wist, ook na verkoop door Fam. Heinhuis aan Werner en Ilse Sweens te continueren. Sterker nog, de ster van de door Wim Temmink en Andri Derks gefokte opvallend gekleurde en hoog opgooiende hengst blijft stijgen. Nu kon hij in Lunteren als kers op de taart als achtjarige ook het kampioenschap kleine maat aan de hand aan zijn palmares toevoegen.

Reserve kampioen

Tijdens het kampioenschap van de kleine maat hackneyhengsten kwam voor Royal Dance de meeste geduchte concurrentie van de veertienjarige Noddyvyse Casanova (Sunbeam Something Special x Sky King) die vorig met zijn eigenaar Dion ten Berge zo bijzonder sterk het kampioenschap aan de lange lijnen in de wacht sleepte tijdens het Tilburgse RAD Gala. Casanova werd nu dan ook verdiend reserve kampioen kleine maat.

Loterij

Om de kas van het Nederlandsch Hackneystamboek te spekken werd er weer een loterij georganiseerd waarmee het aanwezige publiek leuke prijzen kon winnen en hier werd dan ook enthousiast aan mee gewerkt.

Maar twee

Voor het kampioenschap grote maat bleven maar twee kandidaten over want zowel Familie Haak's vorig jaar aangewezen en nu inmiddels vierjarige Moonshine (Chestnut's Springtime x Sir Arie) alsook de elfjarige Ardingly's Black is Black (Wentworth Ebony x Heldon Expectations) van Stal Huckriede hebben nog niet voldaan aan de verrichtingseis.

Rollen omgedraaid

Al driemaal wist Familie Mom's fokproduct Eclipse Grasshopper (Brookeborough Flash Jack x Eclipse Midnight King) aan de hand het hengstenkampioenschap grote maat te veroveren, naast kampioenschappen in tuig in zowel de hengstenrubriek als in de ereklasse. Het werd natuurlijk spannend of er vandaag door de chique zwarte een vierde keuringstitel aan toegevoegd kon worden. Maar ditmaal werd Grasshopper reserve kampioen en koos de hengstenkeuringscommissie onder leiding van Piet Lelieveld – en verder bestaande uit de leden Jos van der Wal, Peter Lijffijt en Johan Snijders – voor de zesjarige door Familie Brinkhuis gefokte Sallandt's Long Train Running (Renvyle The Real Deal x Plain's Liberator) van Stal Huckriede, welke ook bij het KWPN goedgekeurd is voor de tuigpaardfokkerij, als kampioen en waren de rollen ten opzichte van vorig jaar dus omgedraaid.

Nieuwe namen

Zo gaat deze editie de boeken in met een drietal nieuwe aangewezen hengsten én nieuwe algemene kampioenen.

Kampioen kleine maat Highway's Royal Dance.

Kampioen grote maat Sallandt's Long Train Running.

Debutant Ponylust Sir Special behaalde zijn dekbevret.

Nationale spankampioenen GPD Aron en -Ward met Augustinus en Janneke Hoekstra in de sjees.

Friezenfamilie Hoekstra-Bootsma

MenSport/Showpaard wil graag de aandacht vestigen op de passie voor paarden die in enthousiaste showpaardfamilies wordt doorgegeven. Hoe is de liefde voor deze tuigsport ontstaan en waarom is het zo aanstekelijk dat het van generatie op generatie overslaat? Ditmaal vragen we dat aan Familie Hoekstra-Bootsma, bestaande uit: Augustinus (45) en Janneke (45) met hun kinderen Jelte (16), Ytzen (15) en Kjeld (10) uit Sijbrandaburen. Zij zijn op verschillende fronten actief met hun Friese (tuig-)paarden en 'mini-Fries' oftewel zwarte Shet Siepy parmantig voor een mini-sjees.

Augustinus, die stalhouderij De Fiifhoeke met Friese paarden runt evenals een trainingsstal en webshop voor paardendekens, heeft een uitgebreide collectie rouwkoetsen en rijtuigen en steekt van wal hoe bij hem de passie ontstond: "Ik reed al vroeg marathons en kocht op m'n 14e mijn eerste eigen paard en toen ik 16 was de tweede, ook een vos. Met hen reed ik twee jaar in span. Toen ik 18 was ging ik naar de Friezenstal van Witteveen in Canada en

Augustinus (hier met Kjeld) werd spankampioen en won met Aron de ereklas-setitel. "Ik probeer elk jaar een nieuweling te hebben, hetzelfde type zodat ik span en tandem kan rijden en ze ook voor begrafenissen en trouwerijen kan inzetten. Op concours zijn ze toch heel anders dan tijdens een begrafenis, dan stappen ze heel rustig. Ze zetten een knopje om. Als ze de muziek horen op concours dan gaan ze aan en is het één en al beweging. Ze voelen het publiek ook aan en daar rijden ze van."

Toen Janneke 40 werd, kreeg ze van Augustinus een Haitse-stermerrie en later kochten ze er nog een Tsjalle-stermerrie bij evenals een embryo in een draagmerrie en zij verklaart: "Ik zou wel heel graag onze eigen Friese tuigpaarden willen fokken. We kunnen ellenlang kijken op de hengstenkeuring en naar het verwantschap en inteelt en dergelijke maar uiteindelijk volgen we in de hengstenkeuze wel ons gevoel. Cijfertjes zijn mooie hulpmiddelen maar je moet er zelf ook gevoel bij hebben."

Samen met Augustinus traint oudste zoon Jelte de Friese paarden en is daar net als zijn vader best fanatiek in, zo vertelt hij. "Ik les bij Age Okkema om me verder te ontwikkelen en rijd ook met paarden van de stal van Anne Okkema en ga daar iedere week heen om te trainen. Ik train daar veel in de buitenbak en daarna een stukje de weg uit. Dan zeg je twee keer 'klik' en dan klappen ze er even op! Ja, dat is wel mooi. Dáár krijg je de kick van", lacht Jelte. Hij leert voor hoefsmid.

heb daarna op verschillende stallen langs de East Coast van Amerika een paar maanden hier en daar getraind en showtjes gegeven. Dit duurde totaal twee jaar en was een heel mooie ervaring. Toen ik later een mooi span had waarmee we deelnamen aan de Friese Quadrille, zei toenmalig leider Frits de Jong, die zelf actief was in de Friese tuigsport: 'Je moet met die paarden gaan tuigen!' De eerste paar jaar hebben we daarbij een beetje onderaan gebungeld maar je moet ook een stukje ervaring op doen en we kregen ook steeds betere kwaliteit paarden." Op de vraag wat hem de grootste kick oplevert, antwoordt Augustinus enthousiast: "Het is prachtig mooi om voor publiek te rijden en dat die paarden dan goed showen en applaus krijgen. Ja, dat je de mensen langs de kant kan laten genieten!" Het mooiste moment beleefde hij samen met zijn vrouw Janneke in 2022, vertellen ze beiden: "Dat was in Rijs toen we met GPD Ward en -Aron het nationaal spankampioenschap wonnen."

Janneke runt naast haar werk als verpleegkundige een kraamstal en is ook actief in het bestuur van de rijdersvereniging VFT en van de SAS (Stichting Aangespannen Sport) en van de fokvereniging Het Fryske Hynder en vertelt: "Ik heb ook een tijdje meegedaan met de tuigsport in de damesklasse tot ik in 2021 tijdens indoor Beilen tijdens de ereronde door een hartritmestootnis bewusteloos raakte, hersenletsel en vele botbreuken opliep, en niet meer zo hersteld ben dat ik nog kan rijden. Ik geniet er wel van om mee op de sjees te gaan en als de kinderen meedoen ook! Heel mooi dat zij dat ook oppakken en het mooi vinden. De Friese folklore dat is echt mijn ding, ik vind het geweldig om met z'n allen zo mooi mogelijk voor de dag te komen ook tijdens shows als bijvoorbeeld de Friesian Proms en Stormruiter. Ik heb het momenteel heel druk met de kraamstal. We staan echt helemaal afgeladen vol met prachtige merries die moeten bevallen en tot nu toe gaat het goed en hebben we

allemaal gezonde veulentjes mogen ontvangen en tevreden mensen er mee naar huis mogen laten gaan. Dat is geweldig. Als verpleegkundige is ook iedere dag anders en je bent nooit uitgeleerd. Ik heb altijd al een fascinatie gehad voor geboorte, ook als kind bij mijn ouders thuis met lammetjes en veulentjes. Ik stond altijd 'in de brand' en moest erbij zijn! Grappig om te zien dat onze kinderen dat ook hebben. Ik schreeuw 's nachts wanneer het alarm afgaat over de overloop: 'Merrie moet smieten' en dan racen we allemaal naar de stal! Erg mooi dat onze kinderen ook zo actief mee doen. Vandaag is Siepy bevallen van een heel klein veulentje. Net een lammetje, het kan op schoot. Dat is echt super hoe de kinderen daar ook mee om kunnen gaan. We hebben de afgelopen 24 uur drie veulens mogen verwelkomen. Sommige mensen brengen hun merrie hier omdat ze onzeker zijn over de bevalling of ze breken bijvoorbeeld plotseling een been, of hebben een beroep waardoor ze er 's

Met GPD Aron werd Augustinus nationaal ereklassekampioen 2023.

Zoon Ytzen tijdens zijn recente tuigexamen.

Ik schreeuw 'Merrie moet smieten' en dan racen we!

nachts niet kunnen zijn. Als leerling-verpleegkundige heb ik op de kraamafdeling gewerkt, nieuw leven en alle zorg daar omheen heeft me altijd getriggerd! Het moment dat Augustinus en ik samen de eerste titel op onze naam hebben gezet in het dubbelspan was ook geweldig. En dat ik met Aron op de dag van het ongeluk derde werd in het dameskampioenschap ook, Aron blijft voor mij wel een speciaal dier."

De inmiddels helaas overleden Pake Wijtze Bootsma ging met Janneke samen altijd naar ringsteken en later werd het tuigen. Hij was 8 jaar lang groom van Augustinus en toen hij niet meer mee kon was hij de eerste die belde hoe het op concours was gegaan. Pake en Beppe Hoekstra gaan altijd mee naar concours en het paardenvirus sloeg ook over op de kinderen Jelte, Ytzen en Kjeld die hiermee de derde generatie zijn. Wat maakt het zo bijzonder om deze passie als familie met elkaar te beleven? "Op indoor Friesland streden Augustinus en Jelte met zwager/oom André van der Staal in het spankampioenschap. Dat was heel bijzonder", antwoordt Janneke. "Jeltes span kreeg daar vleugels en waar zij gingen

ging het applaus... Dat was zo'n kippenvelmoment! André werd kampioen en Jelte reserve. Als het publiek zo tekeer gaat voor je eigen zoon van nog maar 16 jaar, dat brengt je echt in extase. Dat is het mooie van familie, je bent in de baan concurrenten maar je gunt elkaar het beste. Mijn schoonzus Anneke zei heel mooi: 'Jelte heeft zilver met een gouden randje...' Zij gingen er ook vanuit dat Jelte zou winnen." Alle drie zonen begonnen hun rijderscarrière bij Lyts mar Krigel, een menclub voor kinderen met Shetten, die ook regelmatig shows verzorgen op diverse concoursen. Jelte begon met hackney GPD Jay en vorig jaar bij de Friezen. Broer Ytzen groomt al een aantal jaren. Hij wordt dit jaar 16 en mag dus ook starten bij de Friese Young Riders met Aron nadat hij zijn tuiglicentie behaalde. Ytzen leste in Bolsward bij de menclub en reed met dezelfde pony ook onder het zadel. Hij heeft er zin in om ook te gaan tuigen en de net 10 jaar geworden Kjeld vertelt trots dat hij later ook wil gaan tuigen maar nú al beroemd is! "Er kwam op concours een onbekende meneer die zei: 'Ik ken jou van tv.' Op Omroep Friesland was hij dan ook al vaker voluit in beeld met zijn Siepy...

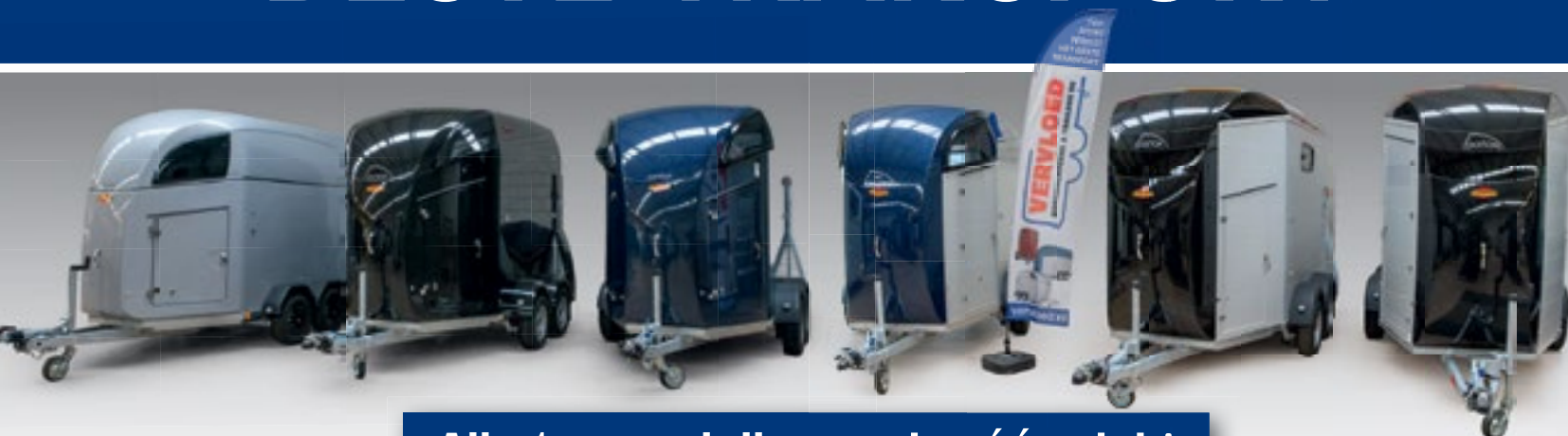
.....

Familie Hoekstra is het er unaniem over eens dat ze de mooiste hobby hebben die er is en ze genieten er enorm van dat ze dit met elkaar doen, samen met een team van mensen die hen helpen. "Het mooiste is om het met z'n allen te doen, ook op concours en na afloop samen wat te drinken en frikandellen eten als afsluiting van de dag. Nee, we kunnen niet zonder onze vaste hulpen. Zo mooi om het samen te doen en de gezelligheid die daarmee gepaard gaat maakt het enorm leuk! Jelte en Ytzen hebben een grote groep waar ze mee optrekken en elk weekend elkaar weer tegenkomen op concours. Heel mooi want dat is wel de toekomst! Het is heel belangrijk dat ze het zo gezellig hebben met elkaar..."

.....

Augustinus geniet ook van shows rijden. Bijvoorbeeld op Faderpaard met Kjeld en Siepy en met Pake in een kūr op muziek in Appingedam, met het 12-span in Eext en tijdens de harddraverij in Medemblik met 10.000 man publiek. Ook de inhuldiging in Joure toen hij met zus Hetwisch met een Landauer Willem Alexander en Maxima reed was uniek. "Mijn vader en moeder, Janneke met haar vader en mijn zus Anneke met André in drie sjezen en een schoonzusje onder het zadel. Bijna de hele familie reed mee!"

TOPSPORT VEREIST HET BESTE TRANSPORT

Alle topmodellen onder één dak!

VERVLOED
AANHANGWAGENS & TRAILERS BV

Niet alleen u maar ook uw paard wil goed, comfortabel en veilig vervoerd worden. Door onze jarenlange ervaring met paarden en paardentransport bent u bij ons verzekerd van een goed advies.

Nieuw Vennep • 0252 62 24 40 • www.vervloed.nl

Nieuwelingen 2024:

Kwaliteitsvolle groep

Het eerste echte tuigevenement van het seizoen 2024 vond traditioneel plaats op Tweede Paasdag in een afgeladen volle Zilfia's Hoeve te Houten en werd gecombineerd met presentaties van de Stal Landzicht-hengsten, op 6 en 20 april jl. volgden de oefenavonden in Ambt Delden en Exloo.

Met veel belangstelling werd uitgekeken naar de oefenrubrieken waarvoor in Houten tien nieuwelingen hun opwachting maakten. De één al wat meer geprepareerd dan de ander maar heel positief dat geen van allen een opzet had. De eerste twee geplaatsten uit de drie verschillende groepen kregen een uitnodiging voor de finale maar er waren ook rijders die hun jonge paard hiervoor spaarden. Onder de vier die de strijd wel aangingen om de Aard Visserprijs waren twee hengsten die al eerder van zich lieten horen: Leendert Veermans aangewezen Bocellie-zoon Action Quality Pavarotti (voorheen P. April) met schoonzoon Niek Alting aan de leidsels en de Hellendoornse oefenavondwinnaar 2022, Cizandro-zoon Prins Hendrik BFT van Brian Franken, in handen van Manoek van Ewijk. Evenals twee NMK-merries: Prentiss (v. Cizandro) van G. Landheer en gereden door Harry van Middelaar en Snellens' Pipdrini (v. Hertog Jan) die werd voorgesteld door Mark de Groot, die ook heel goed hun best deden maar hun mannelijke opponenten voor moesten laten gaan.

Gouden Speld

In de voorrondes leek het er nog even op dat de winnaar van de bijbehorende Gouden Speld wellicht voor de eerste maal een vrouw zou zijn maar het was de zwarte Pavarotti die het meest standvastig met veel front en actieve, ruime bewegingen de finale op zijn naam schreef met Prins Hendrik BFT als sterke tweede. De eveneens talentvolle schimmel Prentiss werd eervol derde voor de bruine Pipdrini. Jurylid Aris van Manen voerde spontaan een stijlprijs in en kende ook deze toe aan de winnaar van de Gouden Speld, Niek Alting.

Ambt Delden

In De Hoffmeijer in Ambt Delden traden naast tuigpaarden ook hackney's, en Friezen aan. Voor de finale keerden drie van de zeven uitgenodigde nieuwelingen, twaalf in totaal, terug. Weinig kwantiteit dus in deze finale maar kwaliteit des te meer. Weer trok een zwarte hengst aan het langste eind: de goed rijzende Dylano-zoon Parla Pardoux (v. Dylano) van en met Aris van Manen, die niet van opgeven wist maar mooi bleef doormarcheren met veel houding en ruimte. De nummers twee van Houten, Prins Hendrik BFT en Manoek, moesten ditmaal de gretige en een jaar oudere talentvolle NMK-merrie Otoos, eveneens een nazaat van Cizandro, van en met Lambertus Huckriede voor zich dulden maar werden goede derde in dit grote geweld.

Hackney's

Bij de vijf hackneynieuwelingen ontspon zich ook een mooie krachtmeting en wisten Ardingly's Renvyle en Kees Kimenai de debuterende goedgekeurde hengst Conviction's Braveheart in handen van Roel Smits voor te blijven. King's Maroanka's Midnight Prince toonde zich in handen van Harm Hamstra ook een echte hackney en werd fraaie derde. Kees won overigens eveneens de limietfinale, en hiermee de titel Rising Star, met de zeer sterk optredende Eclipse Sunrise.

Breed lachend

Zeker ook vermeldenswaard is de fraaie overwinning van het oudste en altijd heel sportieve team, bestaande uit de tachtigers Gerard Zwartjens en zijn groom Henk Pothof, die dankzij de grote maat hackney Tivoli Amarillus de openklasse breed lachend op hun naam zetten.

Verrassend

De Friezenrijders konden evenzo na de winterstop weer in actie komen en wel op 13 april bij Manege Gaasterland in Harich. Hier behaalden negen jeugdige rijders hun rijvaardigheidsexamen. Verrassend was het optreden van tuigpaardrijder Tjeerd Haarsma die met een Friezenneweling in de oefenrubriek zijn opwachting maakte. Zijn debuut met deze Markus-nakomeling Mooiboy van Zomerstaete was voor Tjeerd meteen zeer geslaagd want zij werden van de zes kanshebbers als beste neweling aangewezen, voor Murk van de Lits van en met Albert Minkema en de als derde geplaatste Murk fan de Pikestjelp met zijn eigenaar Elberth-Wim Andela.

Geweldenaar

Uiteraard werd er ook uitgekeken naar het eerste optreden van geweldenaar Melle van de Lits die in de coronaperiode emigreerde en na een Amerikaans avontuur gelukkig weer in zijn vertrouwde stal staat in Houtigehage en, als vanouds, door Albert Minkema werd gepresenteerd. Alsof er geen drie jaar tussen zat, pakte dit succesvolle duo het vervolg van hun zegereeks meteen weer op in de ereklasse! In de tweespanrubriek viel er een mooie overwinning te noteren voor Tjeerd van de Bijschuur en Jelmer fan Faerch, gereden door Harry Tubben.

Op herhaling

In Exloo gingen Ardingly's Renvyle en Kees Kimenai 'op herhaling' en pakten voor de tweede maal de newelingentitel bij de hackney's! Ook in de reguliere rubrieken voor oudere paarden blijft het voor een merrie altijd moeilijk opboksen tegen de mannelijke opponenten. Heel mooi is dat Exloo bij de tuigpaardnieuwelingen

welingen voor de merries al jaren een eigen aparte finale toekent. Vijf van de negen kandidates werden vereerd met een uitnodiging hiervoor waaronder de nationaal kampioene driejarigen 2023, Proud Marry. Zij bleef de enige afwezige omdat haar rijder Harry van Middelaar ook werd geselecteerd met de Houtense finaliste Prentiss. Daarnaast verschenen Pardoes en Richard Hofstra opnieuw in de baan, evenals Johan Sminks Pylie met Harm Jan Veenstra en Fam. Cazemiers Pauline, gereden door Mart Helmus. Als voorlopige winnares werd Prentiss binnengeroepen maar voordat er definitief werd beslist, moest zij het nog eenmaal opnemen tegen Pardoes. Definitief derde werd de ruim bewegende Pylie die nog wat oprichting miste, met de fraaie Pauline op de vierde plaats. Pardoes wist in de overkamping met net wat meer opgericht beeld te showen en sprak met name in de voorhand meer tot de verbeelding en won dan ook de titel beste merrienieuweling.

Finale hengsten/ruinen

Negen kandidaten in de rubriek hengsten/ruinen traden aan in drie groepen. Uiteindelijk kwamen er drie terug voor de finale waaronder twee, inmiddels, bekenden: de nieuwelingenwinnaar van Houten, Action Quality Pavarotti met Niek Alting en de winnaar van Ambt Delden, Parla Pardoux met Aris van Manen. Ook de finalist van beide voorgaande finales, Prins Hendrik BFT met Manouk van Ewijk kwam in Exloo in actie en leek op voorhand weer kans op een finaleplek te maken maar moest helaas voortijdig de baan verlaten. De derde finalist was René Mulders Prins Jan gereden door Marcel Ritsma, de nummer 2 uit de eerste groep. De juryvoorkeur ging naar de sterk optredende Parla Pardoux als winnaar. Ook het optreden van Pavarotti ging gepaard met kracht en ruimte en de hals er fraai bovenop. Hij werd als tweede geplaatst door de arbiter, gevolgd door de actieve Prins Jan die de sterke groep completeerde.

Maar liefst twee titels

Niet alleen met Kordaat-dochter Pardoes bij de tuigpaardmerries maar dankzij de overwinnende Epke-nakomeling Gilbaert von Seenland van Ralf Munitzk wist Richard Hofstra in Exloo ook de nieuwelingentitel bij de Friese tuigpaarden binnen te slepen!

De Houtense winnaar, de aangewezen hengst Action Quality Pavarotti.

Parla Pardoux, de winnaar van Ambt Delden en later ook van de hengsten/ruinen in Exloo.

Ardingly's Renvyle marcheerte beide malen naar de hackney nieuwelingentitel.

B

Aris van Manen:

"Instelling is minimaal
even belangrijk"

Na de voorjaarsvergadering van KWPN Regio Oost verzorgde Aris van Manen een clinic.

Hij ging met de vierjarige tuigpaardmerrie Petrose van 't Hooge (Kordaat x Nando), de zestienjarige Dinkie (Manno x Patijn) en de vierjarige Petrona (Lanto HBC x Manno) aan de slag en nam het enthousiaste publiek erin mee.

Het eerste paard dat in de baan verschijnt is de vierjarige merrie Petrose van 't Hooge (Kordaat x Nando) met Wilbert van Lente. "Op stand misschien niet gelijk een écht tuigpaard, maar toen ze zojuist aanstapte zie je gelijk een heel ander paard. Ze laat in de stap direct al een goede oprichting, activiteit, schoudevrijheid en lichaamsgebruik zien. Voor de mensport zou ze meer over mogen stappen, maar voor onze concoursen is hier niets mis mee", begint Aris van Manen zijn verhaal.

De essentie van de stap

"We hadden het in de vergadering hier voor al over de stap, die is namelijk erg belangrijk in de trainingen terwijl het voor sommigen voelt alsof je er op de concoursen niet veel aan hebt. 'In de stap kan je niets winnen', is een veelvoorkomende uitspraak. Dat klopt, maar je kunt wel veel verliezen als de stap niet goed is. Als jouw paard in de dagelijkse trainingen slecht stapt, dus bijvoorbeeld niet taktzuiver of dribbelig, dan betekent dat in mijn ogen dat je daaraan moet werken, omdat je dat vaak in de verdere opleiding van je paard weer tegen gaat komen. Daarnaast ga je natuurlijk ook geen dagkampioen worden op een keuring als je paard niet stapt. Ik vind de stap dus wél belangrijk, ook voor een tuigpaard." De combinatie draaft aan en laat een fijne taktmatige draf zien. Ze is in balans, rechtgericht en staat goed aan de hulpen. "Je hebt een mooie merrie voor de wagen, van mij mag je er met een trotsere houding achter zitten. Doe je borst maar eens naar voren."

Overgangen

"Ik word wel blij van dit paard. De combinatie is natuurlijk nog groen, maar ze gebruiken geen hulpmiddelen en laten hier in het werk hele fijne dingen zien. Natuurlijk mag het allemaal nog wat meer, maar het is belangrijk om het paard daar tijd voor te gunnen. Maar als ze voor je willen werken dan kan je heel ver komen. Instelling is vaak minstens zo belangrijk als het exterieur." Aris vraagt om er iets meer impuls in te rijden. Na anderhalve ronde wordt de merrie iets loperig. "Hooo, let op dat het geen race wordt. Ik denk dat het goed is om met haar veel overgangen te rijden, een echte 'ho' zit er nog niet op. Dat is niet erg, maar wel iets om aan te werken. Dat kan

je zowel tijdens het longeren als voor de wagen oefenen." Na afloop adviseert Aris om één maat grotere oogkleppen op het hoofdstel te zetten. "Ze kijkt nu behoorlijk voor de oogkleppen uit, ik denk dat ze meer rust krijgt als dat niet meer kan. Maar dat is een detail, ik vind dat deze combinatie verder zijn tuigage tiptop in orde heeft."

Afstemming met groom

Vervolgens komt Denise van den Brink in de baan. Zij heeft Dinkie (Manno x Patijn) bij zich, voor velen een bekend concourspaard. Aris vertelt: "Dit is een geweldig paard om te zien, de koets hangt er super mooi achter en ik weet dat Denise heel fijn kan rijden. De tuigage hangt er wel

wat los op, dat zou ik graag anders willen zien. Wat wil je vandaag gaan doen Denise?" "Stukje concoursrijden", klinkt het vanaf de bok. "Waar is je groom? Kom, de baan in jij. Ik vind het heel belangrijk dat de groom en de rijder goed op elkaar zijn afgestemd. Natuurlijk moet de rijder rijden, maar de groom kan jouw wedstrijd maken of breken, je moet elkaar verstaan. Daarnaast is het belangrijk dat de groom de tuigage controleert, aangeeft of het paard vierkant staat én het is belangrijk dat hij/zij in stijl gekleed is. Dat is vandaag niet aan de orde hoor, maar petjes, bodywarmers, videocamera's of kleding met grote teksten en logo's, dat willen we niet in de ring. Dat hoort niet."

Aris laat Wilbert van Lente zichzelf en zijn paard Petrose van 't Hooge voorstellen

De ervaren Dinkie wacht netjes tijdens de uitleg van Aris

"Oók naar de hoeken wordt gekeken op concoursen"

Focus op de hoeken

Terwijl Aris uitlegt wat het concoursrijden inhoudt, staat Dinkie rustig stil. Tijdens het aandrijven toont ze verzet. "Dat kunnen we haar nu niet kwalijk nemen. Ze heeft veel langer stil moeten staan dan dat ze op wedstrijd zou moeten, en dan willen we ook gelijk een goede overgang

zien." Zodra Denise het ritme te pakken heeft, geeft de combinatie een geweldig spektakel weg. "Om bij het wegdraven sneller in het ritme te komen, kan het helpen om even wat meer stelling te vragen. Geef maar iets meer gas, goedzo. Dit is heel goed. Het is belangrijk om er ook in de hoeken aan te blijven rijden, ook op

concoursen. Daar wordt namelijk naar gekeken door de jury. Het is belangrijk dat je paard dan ook op twee benen door blijft trekken. Geef maar gas, zo ja. Heel mooi. Ik vind dat de hoeken en de korte zijdes nog wel wat aandacht verdienen. Daar mag je er nog iets meer aan blijven rijden, vooral omdat ze vrij lang in de rug is. Daardoor heeft het achterbeen er, nadat je terugschakelt voor de hoeken, extra moeite mee om er weer goed onder te komen. Als je die activiteit en verbinding beter in stand kan houden in de hoeken, zal het achterbeen op de lange zijdes er gelijk beter onder komen. Maar verder vind ik jullie een hele fijne combinatie om te zien en ben benieuwd wat dit seizoen voor jullie in petto heeft!"

Aris adviseert om voltes te rijden om de spanning af te laten vloeien

Petrose van 't Hooge (Kordaat x Nando)

Dinkie (Manno x Patijn)

Petrona (Lanto HBC x Manno)

Lossere staartriem

De derde en laatste combinatie in de baan is Joëlle Berghuis met de vierjarige Petrona (Lanto HBC x Manno). "Zo op het eerste gezicht zie ik een hele attente en scherpe merrie met een heel mooi front erop. Helaas misschien niet helemaal de kleur die we graag zien, omdat ze vrij donker is en twee kleine witte voetjes heeft. Maar de tuigage en de wagen zien er beide super uit. Ik zou misschien wel de staartriem wat losser doen, dat zit iets comfortabeler en wellicht geeft dat de merrie ook iets meer ontspanning", aldus Aris van Manen. De groom verschijnt direct in de baan en past het aan. Joëlle draaft aan. "Om het ijs te breken is het belangrijk dat je vanaf het begin af aan duidelijk tegen je paard praat. Doe je dat nu niet, dan begin je er waarschijnlijk over tien minuten mee. Maar waarom zou je het ijs niet meteen op het begin breken? Ik zie het tempo graag iets hoger dan dat je nu laat zien. Ze wil graag een

beetje op de plek blijven 'hangen' als het ware in de draf, maar ik wil graag iets meer rek in het lichaam zien. Goedzo. Dit is mooi Joëlle, precies. Ik zie dat jij heel gefocust bent, maar ik vind dat je paard dat ook iets meer mag zijn. Wend maar eens wat eerder af op de korte zijde en rijd hem dan op jouw eigen lijn naar de hoefslag. Je mag best wel even iets minder lief zijn door nu meer concentratie van haar te vragen."

De tijd geven

"Iets meer gasgeven. Zo ja, daar is ze minder drammerig. Heel goed dit! Als dit paard een half jaar verder is, is ze ook een half jaar sterker. Daar wordt ze alleen maar beter van." Maar wat als je paard te sterk wordt in de mond? "Veel mensen

zijn dan geneigd om het bit een gaatje hoger te doen, of de kinketting een beetje strakker. Maar ik adviseer mensen altijd om het eens andersom te proberen. Doe het bit een beetje lager en de kinketting juist wat losser. Ik spreek uit ervaring, dat kan écht helpen!" Aris neemt zelf ook even plaats achter Petrona. "Ja, dit is een merrie met genoeg talent. Rechtsom voelt machtig, linksom kan ze nog wat sterker worden. Maar ze is perfect afgericht, ze heeft alleen nog de tijd nodig. Deze moet je niet binnen een maand klaar willen hebben voor de concoursen, maar aan talent is absoluut geen gebrek! Ga zo door Joëlle, dan komt de rest vanzelf. Ik vond het een hele leuke avond, met fijne combinaties", besluit Aris van Manen na afloop.

De volledige video van deze clinic is te bekijken via www.mensport.nl

MenSport Spinnekopjes

Neem een abonnement op jouw favoriete magazine!

Bestel een losse uitgave van jouw favoriete magazine!

Het grootste aanbod van paardenmagazines

www.paardenmagazines.nl

GELDERLANDERS TE KOOP. Uit eigen fokkerij en goed opgeleid. Diverse Leeftijden. Prijzen vanaf € 5.000,-. WhatsApp voor kijken of proefrit naar 06 53 47 02 77. Omgeving Amersfoort.

TE KOOP: Gecombineerd een en tweespantuij van zadelmaker Paul Claessen. Tweespantuij met broeken en strengdragers eenspantuij borststuk. Alles in goede staat. Tel **0497-643163**

GELDERLANDERS TE KOOP. Uit eigen fokkerij en goed opgeleid. Diverse Leeftijden. **PRIJZEN VANAF € 5.000,-.** WhatsApp voor kijken of proefrit naar **06 53 47 02 77.** Omgeving Amersfoort.

Voor een degelijk Hollands kwaliteitsproduct

Luxe Tweewieler met beweegbare verende bomen.

Voor U naar wens gebouwd. Kom geheel vrijblijvend een proefrit maken.

Hans van der Mee Rijtuigen
Kasteellaan 35 5175 BC Loon op zand
E-mail: info@hansvandermee.nl
Tel: 06 - 22 663 605

www.hansvandermee.nl

ANTIEKE PONY DUC COMPLEET GERESTAUREERD ALS NIEUW!
Leren bekleding, draaiblokrem en schijfremmen op achteras, RIJLAAR! Prijs 3.950 euro. Voor andere antieke rijtuigen kijk op onze website: www.chrvandenheuvel.nl
CONTACT: info@chrvandenheuvel.nl
Tel. +31(0)40 2012472

GEbruikte 2 SPAN DRESSUURWAGEN MET BESTURING EN MOLENREM.
4 schijfremmen, donkerblauw met zwarte bekleding, incl. lampen. Prijs op aanvraag. Voor andere occasions kijk op onze website: www.chrvandenheuvel.nl
CONTACT: info@chrvandenheuvel.nl
Tel. +31(0)40 2012472

TE KOOP T.E.A.B.
Marathonwagen met achteropstap. Wegens beëindiging mensport. Evt. Met tuigen en/of zadels, enz.
TEL. 03 32 00 06 37 - 06 11 06 66 01

Wekelijks het meest actuele mennieuws in je mailbox? Abonneer je op de

GRATIS
MenSport nieuwsbrief via www.mensport.nl

MenSport en Showpaard Reserveringsbon voor rubrieksadvertenties

Plaats eens een advertentie onder de rubriek 'Spinnekopjes' en u kunt rekenen op reacties van vele lezers van MenSport.

Prijs per plaatsing: Tot max. 4 regels: € 15,- (excl. BTW), elke regel meer: € 2,50. Met foto € 5,- extra.

Voor meer informatie neemt u contact op met Alexander Den Braber - alexander@mphorses.nl

Opgegeven advertenties kunnen niet meer worden geannuleerd. Hierbij machtig ik Media Primair BV

om de advertentiekosten van mijn bank-/girorekening: ☐ N ☐ L ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ af te schrijven.

☐ Aangeboden ☐ Gevraagd (Tekst: één letter of leesteken per hokje. Tussen twee woorden een hokje overslaan. S.v.p. met hoofdletters schrijven)

€ 15,00

Naam

Adres

Postcode/Plaats

Handtekening

Datum

Vul in, knip uit en stuur de kaart in voldoende gefrankeerde enveloppe aan MenSport, Anthonie Fokkerstraat 2, 3772 MR Barneveld. Óf mail naar alexander@mphorses.nl

Ride for Villa Pardoos: Genieten, gezelligheid & een goed doel

Op 24 maart werd voor de zesde keer de Ride for Villa Pardoos georganiseerd, in samenwerking met Natuurpoort Van Loon. De opbrengst van deze jaarlijkse rit is bestemd voor Villa Pardoos, waar gezinnen met een ernstig ziek kind een onbezorgde week vakantie kunnen doorbrengen. MenSport & Showpaard was te gast op de menwagen van Henk van Gastel voor een prachtige rit in en om natuurgebied Loonse en Drunense duinen.

Ruim op tijd melden we ons bij het startpunt van de Ride for Villa Pardoes, Natuurpoort Herberg Manège Van Loon, die de sleutel vormt tot de Loonse en Drunense duinen in het Brabantse Loon op Zand. Hier kun je ook je paard stallen, zelf overnachten of een manègepaard huren voor een buitenrit. Een groepje ruiters maakt van die gelegenheid gebruik tijdens onze rit. Het secretariaat van Rianne, Anita en Lonneke is vrolijk ingericht in een partytent en er is koffie en cake. De mannen rijden veelal individueel, terwijl de ruiters met z'n tweeën of in een grotere groep door de startlijn gaan. Lonneke hanteert de microfoon; zij introduceert de deelnemers en heeft voor iedereen een persoonlijk woordje klaar.

Genieten van mooie ritten

Onze 'gastheer' Henk van Gastel uit Oisterwijk (70) pakte na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd in 2018 zijn oude hobby 'paarden' weer op. "In mijn jeugd heb ik – als boerenzoon – veel met paarden te maken gehad. Toen reed ik samen met mijn vader op de boerenkar met een sterke Gelderse ruin ervoor, maar als je een drukke baan hebt – ik had een eigen advocatenkantoor en werk nu af en toe nog als raadsheer plaatsvervanger bij het Gerechtshof Den Bosch – moet je prioriteiten stellen. Om weer op een paard te gaan klimmen na mijn zestigste leek me niet zo verstandig en mensen heeft me altijd getrokken. Dus ging ik in de leer bij mensen die het klappen van de zweep kennen en toen ik vond dat mijn vaardigheden redelijk in orde waren, heb ik een wagen en mijn eerste Friese paard aangeschaft. Een paar jaar lang vermaakte ik me met het rijden van dit enkelspan. Maar een tweespan hééft iets. Je hebt meer power, kunt meer tempo maken en dus langere ritten rijden. En bovendien: paarden zijn kuddedieren; met z'n tweeën hebben ze steun aan elkaar. Een jaar of twee geleden heb ik mijn huidige twee paarden gekocht, net als eerder ook weer bij het vertrouwde adres van Stal Okkema in Britswert."

Friese paard

Waarom Friese paarden, vragen we Henk. "Ja, die heb ik altijd prachtig gevonden. Dat trotse, die manier van lopen ... Ik houd ook van hun karakter; ze zijn zachtvaardig en werken graag. Havicii is een

zesjarige zoon van Omer 493; Baron (v. Bikkel 470) is ruim een jaar ouder. Hij is luxer en heeft meer temperament; Havicii heeft een wat ouderwets type; hij is meer een diesel. Wat de één teveel heeft, heeft de ander te weinig. Ze vullen elkaar perfect aan in het span." Henk ment meestal drie keer per week en geniet dan van mooie ritten, vooral in 'zijn achtertuin' De Kampina. Altijd is er een groom mee. Vandaag is dat Jan van de Sande. "Jan heeft veel ervaring met paarden, ook als groom op wedstrijden."

Waterratten

Om een uur of elf gaan we van start, uitgezwaaid door de dames van het secretariaat. Achter ons rijdt Henks buurman

Cees van der Heijden met zijn jonge Friese ruin Luuk (v. Teunis 332). Hij zal de korte route van 13 kilometer afleggen; wij gaan voor de volle 28 kilometer. Roodwitte lintjes aan de bomen geven de route aan en we hebben ook een duidelijke, geplastificeerde routebeschrijving meegekregen. Handig, want het weer zit niet mee; het is fris en er valt af en toe een fikse bui. De paden zijn veelal goed begaanbaar, maar Lonneke heeft al gewaarschuwd voor twee 'enorme' plas- sen. Vanaf Manège Van Loon loopt een netwerk aan routes voor ruiters, men- ners, mountainbikers en wandelaars. Er wordt volop gerecreëerd in dit prachtige gebied. Onze rit voert eerst door het licht glooiende en gevarieerde bos in het zuid-

Vanaf Manege Van Loon lopen diverse menroutes

westen van de Loonse en Drunense duinen. Via het mooie Land van Kleef en een klein stukje verharde weg bereiken we een ander stuk bos en rijden we langs het oorlogsmonument in de vorm van een granaat. Daarna maken we de oversteek over de N261 en belanden we in natuurgebied Huis ter Heide en de landerijen ten noorden van Tilburg. Af en toe springt Jan van de koets om een hek te openen naast een wildrooster; er lopen

hier onder andere Schotse Hooglanders. De paarden demonstreren hun braafheid door zonder aarzelen door een gigantische plas te ploeteren die er door de vele neerslag uit ziet als een klein meertje. "Goed zo!", prijst Henk. We zitten comfortabel op de Leon Poj-Kon-menwagen, die van moderne snufjes voorzien is zoals knipperlichten, uitschuifbare pechlampen en een verwarmde stoel voor de menner. Uiteraard is de koets ook uitgerust met

schijfremmen, onafhankelijke wielophanging en luchtvering, geen overbodige luxe op de af en toe ruige en ongelijke paden, waar Baron en Havicii moeiteloos overheen draven.

Schrobbelèr

Als we bij de pauzeplek arriveren, hebben we er zeker driekwart van de rit op zitten. Het cateringteam van de organisatie voorziet ons uitgebreid van gebak, broodjes, fruit en warme drank. We maken kennis met het Tilburgse kruidenbitter 'Schrobbelèr'. Voor Baron en Havicii is er ook een lekker hapje. Jan bekommerd zich om de paarden. "Ik heb te vaak meegemaakt dat het misgaat als je even niet oplet tijdens de rust", vertelt hij. "En

dus blijft er altijd iemand op de wagen, met de leidsels in de hand, en ik houd de paarden bij het hoofdstel." Hij heeft niks teveel gezegd; een windvlaag doet het doek van de cateringtent flapperen, en Baron wil al een sprong naar voren doen. Veiligheid voor alles ...

In hun element

Op weg naar 'huis' draven de paarden nog lekker vlot door, ondanks dat ze een dikke twintig kilometer in de benen hebben. Het laatste stukje maant Henk ze in stap. "Ik ben heel trots op mijn paarden; ze hebben geweldig gelopen", stelt hij tevreden. "Als hun tempo zo'n 9 km per uur is, weet ik dat ze ontspannen en in hun element zijn. Je merkt ook aan hun orenspel dat ze het naar hun zin hadden vandaag; ze waren blij en oplettend." Hij strijkt liefkozend met de zweep over de billen van zijn paarden. "Braaf, Havicii, braaf, Baron. Extra brokjes vanavond, jongens!"

OVER RIDE FOR VILLA PARDOES

De organisatie van de Ride for Villa Pardoes, die dit jaar voor de zesde keer werd georganiseerd, is in handen van een werkgroep die bestaat uit Lonneke Verhoeven, Anita Brekelmans, Rianne van den Hout en Mechtild van Loosdrecht. Naast de rit voor menners en ruiters vindt er op 22 en 23 juni bij Equestrian Centre Tilburg het Villa Pardoes Concours plaats, met spring- en dressuurwedstrijden. De twee evenementen tezamen zorgen voor zo'n kleine 10.000 euro voor Villa Pardoes. Lonneke: "Dit jaar hadden zich negen aanspanningen opgegeven voor de rit, waarvan er 's ochtends helaas eentje moest afmelden. We willen heel graag meer menners verwelkomen, het is juist de mix van ruiters en menners, met allerlei paarden, die voor een nog leukere sfeer zorgen." Dat kunnen we volledig beamen! Voeg daar aan toe: geweldige en gevarieerde route, gezellige mensen en een top ontvangst en verzorging onderweg! Alle vrijwilligers van Ride for Villa Pardoes, onze onderhoudende gastheren Henk van Gastel en Jan van de Sande én natuurlijk de enthousiaste paarden, bedankt voor de mooie dag! En menners, zet die datum van 30 maart 2025 maar vast in je agenda! Deze rit is genieten, en je steunt er ook nog een goed doel mee!" Meer weten? Houd Facebook – Rideforvillapardoes dan zeker in de gaten!

3 PROEFNUMMERS VOOR €18,-

**KADO
TIP!**

DE MODELBOUWER

De Modelbouwer is het meest veelzijdige modeltijdschrift van Nederland. Werkelijk alle soorten modelbouw komen aan bod: schepen, vliegtuigen, wagens en rijtuigen, stoom, auto's, treinen enz. Dat biedt eindeloze mogelijkheden om van elkaars werkstukken te genieten en nieuwe vaardigheden en technieken te leren. De Modelbouwer is het officiële tijdschrift van de Nederlandse Vereniging van Modelbouwers.

MODELAUTO

Modelauto is het hobbyblad voor verzamelaars van automodellen en biedt haar lezers een prima ondersteuning bij hun hobby. In elk nummer vindt u honderden foto's van de meeste uiteenlopende modelauto's. Natuurlijk veel nieuwe modellen, maar we duiken ook in de historie met nostalgische modellen tot speelgoed aan toe. Ook is er aandacht voor de echte auto's en de verhalen er om heen in reportages en interviews met verzamelaars.

MODELVLIEGSPORT

ModelvliegSPORT is het enige hobbytijdschrift in Nederland en België dat zich volledig richt op RC modelvliegtuigen en drones. Het verschijnt drie maal per jaar. Technisch inzicht in het bouwen van een model, basiskennis over aerodynamica en het krachtenspel en natuurlijk zelf een modelvliegtuig of drone besturen, komen in ModelvliegSPORT allemaal bij elkaar.

Welke 3 proefnummers wilt u? Of doe er één kado... voor €18,-
Ga naar www.modelbouwmagazines.nl/proefnummers of scan de QR-code.

Zonder opzegging loopt het abonnement na drie nummers automatisch door.

Modelbouw magazines.nl

Van NBVAP naar KNHS

Wat heeft het gebracht?

Op 29 maart was het vijftig jaar geleden dat de Nederlandse Bond van Verenigingen van het Aangespannen Paard (NBVAP) werd opgericht. Deze bond heeft bestaan tot 1 januari 2001 en is daarna tegelijk met zestien andere basisorganisaties opgegaan in de KNHS. In de tijd van de NBVAP werden grote stappen vooruit gemaakt in de menwereld. Tijd om hierop terug te kijken, samen met één van de twee initiatiefnemers van deze bond, Kees Sol.

Dat Kees zijn hart verpandde aan de mensport, was bijzonder omdat zijn familie van huis uit niet bekend was aan paarden. Kees legt uit: "Er was een manege in Breda, de Ruitersbosmanege, waar altijd jongeren te vinden waren. Het was er altijd ontzettend gezellig en ik heb er lange tijd wekelijks gereden. Op gegeven moment werd er in ons dorp Bavel op manege de Roosberg een mencursus georganiseerd, dat leek mij ook heel interessant. Dus heb ik me meteen opgegeven voor die mencursus. Inmiddels ben ik 74 jaar, toen was ik 21. Ik had geen eigen paard, maar tij-

dens ritten kon ik of altijd meerijden of een aanspanning lenen. Zo onderweg hoorde ik dat er meer verenigingen waren die zich met dezelfde hobby bezighielden. Tijdens de puzzelrit van de vereniging 'de Brabantse Aanspanning' in mei 1973 kwam ik in gesprek met Peter van der Burg, destijds de voorzitter van een grote club uit Twente, Koets'n Keerls. Hij kwam met zijn Hafingers speciaal naar het zuiden voor deze rit. Ik zei hem dat ik het jammer vond dat er weinig samenhang was in het menen tussen de verenigingen en suggereerde actie te ondernemen om de boel wat meer bij elkaar te krijgen en een nationale vereniging voor mannen op te richten."

Niet georganiseerd

"De heer Van der Burg was zeer geïnteresseerd. In vervolg hierop ben ik tijdens de Twenterit zijn kant op gegaan en volgde verder overleg. Eerst hebben we geïnventariseerd om hoeveel verenigingen het zou gaan. De secretaresse van Koets'n Keerls stuurde de bekende verenigingen een uitnodiging. Best nog een gepuzzel. Tegenwoordig is alles te vinden op internet, dat was toentertijd wel anders. De eerste vergadering vond plaats op zaterdag 8 december 1973 in het Jaarbeurscongrescentrum in Utrecht. In totaal waren er dertien verenigingen aanwezig en twee hadden een bericht van verhindering gestuurd. Er was in die tijd overigens wel een vereniging voor de nationale samengestelde mannen, maar dat ging om een kleine en selecte groep. Voor het overige was het aangespannen rijden niet georganiseerd en omdat het relatief onbekend was, was het menen ook niet populair. Op de bijeenkomst in Utrecht was de algemene teneur dat men wel voor een contactcommissie was, maar niet voor een 'federatie' omdat men dat associeerde met bestaande overgeorganiseerde organisaties. Aangezien ook de Nederlandse Hippische Sportbond ofwel NHS gevraagd had of er bij de 'aanspanningen' belangstelling bestond om zich in federatief verband aan te sluiten, werd besloten om een contactcommissie in te stellen die verschillende suggesties zou bespreken en uitwerken. Bekend was dat er bij de verenigingen na de dood van de bekende meninstructeur Grad van der Linde grote behoefte was aan nieuwe mencursussen. Ook een centraal secretariaat stond op de verlanglijst, alsmede het instellen van een centrale agenda, om

overlapping van nationale rijtuig- en arrensleemanifestaties te voorkomen."

Klassementsritten

"Het uiteindelijke doel waar de contactcommissie naar toe kon werken was 'De Nederlandse Bond van verenigingen van het Aangespannen Paard i.o.'. De contactcommissie werd gevormd door de heren G. Ipenburg, een voormalig rijtuigbouwer, P.J.B. Eerland en E. Nijhof. Zoals zo vaak gaat bij nieuw op te richten commissies werden ook de initiatiefnemers ingeschakeld voor een functie in de commissie. Zo werd de heer Van der Burg aangewezen als voorzitter en werd ik benoemd als secretaris. Op vrijdag 29 maart 1974 om 19.30 uur vond in Hotel Monopole in Amersfoort de officiële oprichtingsvergadering plaats, waarbij vijftien verenigingen vertegenwoordigd waren. Tijdens deze vergadering werden de concept-statuten en het huishoudelijk reglement besproken en, natuurlijk, de toekomstvisie. Het bestuur stelde voor om de heer J. Grijpstra, voorzitter van Vereniging de Stichtse Aanspanning, als adviseur te benoemen, hiervoor gaf de vergadering onmiddellijk haar goedkeuring. Tijdens een nieuwe vergadering in Utrecht, op 26 oktober 1974, werd voorgesteld om tijdens een paar grote ritten per jaar een vrijwillige beoordeling te laten plaatsvinden die dan mee zou moeten tellen voor een soort landelijk kampioenschap, zodat ook de kleinere verenigingen door wat fraaiere aanspanningen meer cachet aan hun ritten konden geven: het Kampioenschap Klassementsritten was geboren! Op de volgende vergadering kwam het nationaal klassement van samengestelde menwedstrijden voor enkelspan, tweespan en eventueel vierspan aan bod. Ook de continuïteit van de mencursussen en de opleiding van deskundige meninstructeurs kwamen aan de orde. Bij de bestuursverkiezing stelde het voorlopige bestuur zich als geheel kandidaat voor het definitieve bestuur."

Enkele hoogtepunten

Op het Wereldkampioenschap Vierspannen te Apeldoorn in augustus 1976 trad de NBVAP voor het eerst op: er werd gezorgd voor een grote show, 'De Vier Jaargetijden', naast de wedstrijd. Maar liefst 100.000 mensen bezochten het WK; een unieke hoeveelheid! Tegenwoordig is er veel meer te doen,

maar trekt een evenement nog maar zelden dit aantal toeschouwers. Na dit geweldige evenement kreeg het aangespannen rijden duidelijk een boost. De NBVAP groeide van vijftien naar 69 aangesloten verenigingen. Nog een bijzondere datum: 26 april 1981 op Stal Midden Heuven in het Gelderse Rheden introduceerde de Stichting Recreatieruiter in samenwerking met de NBVAP het Koetsiersbewijs. De opzet was om mensen op te leiden om verantwoord en veilig de weg op te kunnen. Kees: "Werd deze cursus in eerste instantie vooral bezet door mensen met een agrarische achtergrond, steeds meer burgers sloten zich aan. De mencursussen vonden destijds plaats onder auspiciën van het Ministerie van Landbouw en Visserij. Maar deze trok zijn handen ervan af toen er vooral burgers gingen meedoen. In 1985 werd het gehele cursusgedeelte overgenomen door de NBVAP. Op zaterdag 12 oktober 1985 vond in Gilze het eerste examen van de NBVAP-mencursus plaats. Lange tijd gaf ik ook zelf les, maar dat werd simpelweg teveel. Er waren jaren bij dat we duizend koetsiers opleidden! Het was een mooie inkomstenbron voor de NBVAP. Dat geld konden we gebruiken voor onze andere evenementen. In 1982 werden de eerste samengestelde menwedstrijden van de NBVAP verreden en op 30 september 1984 werd

PROMOTOR

"Grad van der Linde was de belangrijkste promotor aan de basis. Deze man uit Nieuwerbrug reisde in de jaren zestig en begin zeventig met zijn vosruin Peter en zijn rijtuig het hele land door om mencursussen te geven. Tijdens een cursus in 1970 op de plaatselijke manege in ons dorp heeft hij mij en anderen enthousiast gemaakt met zijn betoog en de fraaie film die hij toonde van een arrensletocht op de Alblas in de winter van 1963, georganiseerd door de vereniging 'Glijen en Rijen'. Hij was ook de dichter van het Bondslied. Dit gedicht van +58 jaar geleden, dat Grad van der Linde met zijn sonore stem prachtig kon declameren, bleek tijdloos en is ook nu nog van toepassing."

Kees Sol

het eerste Bondskampioenschap verreden. Zondag 6 september 1998 was er een grandioos defilé te Apeldoorn met 124 aanspanningen ter gelegenheid van de viering Inhuldiging Koningin Wilhelmina 1898-1998. Hier liet de NBVAP zien dat er nog wel degelijk goed verzorgd authentiek gerij op de weg te brengen was."

Voortschrijdend inzicht

Een belangrijk doel voor de NBVAP was het naar een hoger plan tillen van de algehele mensport. Daarvoor verscheen in de zomer van 1990 een Beleidsnota van erelid de heer Dijkerman. Drie jaar later volgde een marketinganalyse van de NBVAP, opgesteld door de Nederlandse Sport Federatie. De belangrijkste conclu-

sies waren onder meer: het beleid van de NBVAP meer afstemmen op de grootste groep leden van de NBVAP, de recreatiemensen, dus van meer wedstrijd sportgericht naar meer recreatiesportgericht. Enkele belangrijke doelen waren:

- * Een centrale ledenadministratie gaan voeren;
- * Stimulerend en ondersteunend naar de verenigingen optreden voor wat betreft het ontwikkelen en uitvoeren van recreatieve activiteiten;
- * In dit kader dan ook te komen tot een helderder regelgeving;
- * Veel taken en verantwoordelijkheden vanuit het bestuur delegeren naar de commissies en regiomedewerkers;
- * Waar mogelijk tijdrovend werk uit te besteden aan de (K)NHS; een discussie

over het differentiëren van betalingen en contributieafdrachten te starten op basis van het profijtbeginsel.

Dit plan was een voorloper op het rapport Eenheid in verscheidenheid. Over voortschrijdend inzicht gesproken! In 1994 begon het overleg tussen NBVAP, NKB en KNF om te komen tot een reglement voor de klassen 1, 2 en 3 en op 1 april 1996, en dat was deze keer geen grap, kon eindelijk het reglement uitgegeven worden waar de drie basisorganisaties het na langdurig overleg over eens waren.

Welzijn

"In 2002 werd de NBVAP opgeheven en onderdeel van de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie, waarin geen onderscheid meer gemaakt wordt tussen katholieke en protestantse leden", vervolgt Kees. "In de 28 jaar van de NBVAP zagen we het Aangespannen Rijden enorm populair worden, maar die populariteit kan ook een negatieve kant hebben. Denk maar eens aan het feit dat we vroeger met paardenmensen hadden te doen en tegenwoordig met mensen met paarden. En denk maar eens aan het huidige verkeer dat de laatste tientallen jaren vele malen intensiever is geworden, om nog maar niet te spreken over de andere deelnemers in het verkeer die niet of nauwelijks meer anticiperen op een aanspanning. Iedereen heeft het tegenwoordig over welzijn, maar deze discussie zag ik 23 jaar geleden al aankomen, je kon erop wachten met de opkomst van bijvoorbeeld de Partij voor de Dieren. Nu is welzijn voor mijzelf altijd een heel belangrijk punt geweest. Daarom was ik het er ook niet mee eens dat het onderdeel vaardigheid in een landelijke samengestelde wedstrijd werd verplaatst naar de zaterdag in plaats van het afsluitende onderdeel te blijven op zondag. Het nut van de vaardigheid is, net als het springparcours bij een cross onder het zadel, om de conditie van het paard te toetsen na het zwaarste onderdeel: de marathon of de cross. Is het paard na zo'n zware inspanning nog fit en soepel genoeg om het laatste onderdeel naar behoren af te ronden? Omwille van het publiek zijn de vaardigheid en het springparcours naar voren gehaald, zodat op zondag heel veel publiek naar de marathon of de cross kan komen kijken. Dat gaat dus aan het hele doel van 'fitheid tesen' voorbij. En

"De mensport verbeteren"

denk eraan, er wordt op ons gelet door dieren- en milieuactivisten, en zolang dat niet tot extremisme leidt, is dat terecht. Was het niet koning van Engeland Richard III, die na de slag bij Bosworth zei: 'A horse, a horse! My kingdom for a horse'...?"

Eigenzinnige geest

"In deze regio signaleer ik helaas een verminderde belangstelling voor de mensport. Tot drie jaar terug woonde ik in het buitengebied. Zo'n vijf jaar geleden kwamen bij mij regelmatig aanspanningen langs, maar dat werden er steeds minder. Voor mijn gevoel gaat recreatief en authentiek rijden hard achteruit, voor wedstrijdssport lijkt nog wel wat animo. Er zijn ook minder wedstrijden, maar die zijn wel weer goed bezet. Ik heb ook al vernomen dat er weinig belangstelling is voor de mencursussen. Misschien ook wel logisch, want alles wordt duurder en ingewikkelder. Ik wil er in ieder geval niet aan denken dat het mooie mensen op een dag niet meer kan of mag. Dat onze sport op een positieve manier in de belangstelling staat, hebben we te danken aan de grote inzet van vele bestuursleden en andere vrijwilligers door de jaren heen. Hun taak is soms terecht maar veelal onterecht bekritiseerd. Natuurlijk hebben we in de loop der jaren ook bestuursleden gehad die de 'men-taal' niet spraken of te weinig affiniteit met het aangespannen rijden hadden, maar ook zij zetten zich vrijwillig in, eerst voor de NBVAP en nu voor de KNHS. Ook in de toekomst zullen we de vrijwilligers heel hard nodig hebben, de sport kan niet zonder hen. Met groot respect denk ik dan ook terug aan de bevroegen mensen die ons de liefde voor het aangespannen rijden met onder meer Authentiek Gerij hebben bijgebracht, zoals onder andere tante Bets, Daan Modderman, de heer Hemmes (de vader van Jeroen), de heer Mellema en Jonkeer De Nerée tot Babberich, met diens privécollectie van overwegend sportrijtuigen. Laten we er met zijn allen aan werken om ook van de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie een succes te maken en de Kunst van het Aangespannen Rijden en Glijden uit te blijven dragen. Ook een paard is een dier met af en toe een eigenzinnige geest, maar ook zo'n paard heeft aan de andere kant recht op een deskundige hand."

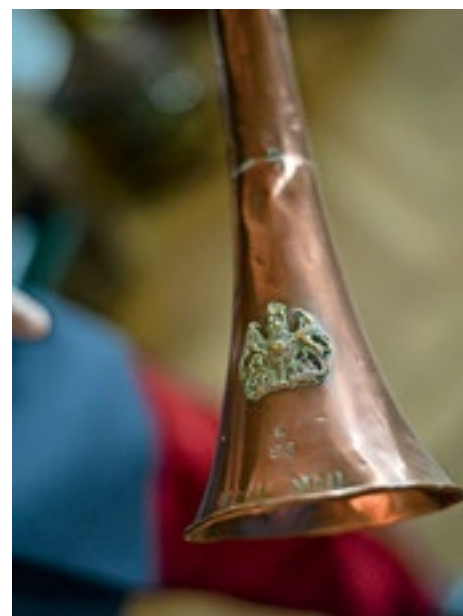

FOTO: ARND BRONKHORST

STREEP DOOR BEEKBERGEN

Begin april werd bekend dat CAI(O) Beekbergen dit jaar niet doorgaat. De terreinen zijn nog steeds aan het herstellen van de natte editie in 2023 en volgend jaar wil de organisatie niet weer in deze positie zitten. Daarnaast is het Paardenspektakel dit jaar financieel niet haalbaar. De focus ligt nu op het WK tweespannen (20-24 augustus 2025) en het CAIO Vierspannen (27-31 augustus 2025).

LUUKS PINXSTERHUIS

Luuks Pinxsterhuis (83) rijdt nog wekelijks in de menles mee. Hij is lid van in Menvereniging 't Gareel met zijn paard Nino (29). In de zomerperiode maakt hij met zijn kameraden en collegamensen iedere week een buitenrit op de vrijdagavond om daarna gezellig met elkaar een borreltje te drinken. Maar als het weer te slecht is, laten ze het mennen achterwege en wordt er alleen gedronken. Zolang de gezondheid het toelaat, gaan Luuks en Nino ook nog ieder jaar mee naar Ameland om daar te mennen. Het is dat Nino met zijn 29 jaar geen marathon meer kan volhouden, anders zou Luuks dat nog gewoon doen. Nu rijdt hij alleen dressuur en vaardigheid, en hij doet mee aan de onderlinge clubwedstrijden. De mensport is er voor alle leeftijden en niveaus!

FOTO: LENUS VAN DER BROEK

JAAP VAN DER MEULEN

Op 14 april is Jaap van der Meulen na een ziekteperiode overleden. Van der Meulen werd in december 2023 nog met een Gouden KFPS-Speld onderscheiden voor zijn uitzonderlijke verdiensten voor het KFPS en het Friese paard. De bijzondere rouwstoet vertrok vanaf zijn manege Bommelsteyn in Haskerhorne naar de begraafplaats in Joure. De koets werd getrokken door een vierspan Friese paarden met daarachter koetsen met de naaste familie. Jaap van der Meulen werd geboren op 27 april 1962 als vierde kind en oudste zoon. Zijn ouders hadden een zilversmederij die Jaap overnam en uitbouwde naar een wereldwijde onderneming. Maar in de fokkerij van het Friese paard en in de aangespannen sport heeft Jaap minstens zoveel betekend voor de hippische wereld.

FOTO: MUSEUM REDDINGBOOT

REDDINGBOOT TERSCHELLING

In de zomer van 2024 worden op Terschelling weer demonstraties gegeven met de klassieke reddingroeiboot. De 'Secretaris Schumacher' wordt op de lanceerwagen door de duinen en over het strand getrokken met tien Friese paarden. Als de branding niet te gevaarlijk is volgt er een lancering in zee. De demonstraties zijn op donderdag 1 augustus 19.30 uur op het strand van Oosterend bij Heartbreakhotel, donderdag 15 augustus 19.30 uur op het strand bij Paal 8 op het KNRM station bij Paviljoen West aan Zee, donderdag 29 augustus 19.30 uur op het strand van Oosterend bij Heartbreakhotel en op zondag 22 september 14.30 uur weer bij het KNRM station.

FOTO: GERBRAND VAN BOVEN

PLOEGDAG

Op zondag 21 april had de menclub Hoeve Springendal weer zijn ploegdag. Vereniging Het Aangespannen Landbouwwerktuigen uit Lonneker was er dit jaar met een oude zaai machine om het land in te zaaien. Daarnaast waren er dit jaar verschillende rassen trekpaarden die met hun menner aan het vele publiek lieten zien tot waar zij toe in staat zijn. Het was weer een zeer gezellige verzorgde dag.

FOTO: DIGISHOTS

TRAINING JEUGDMENNERS

Op een proefgerichte training van Stichting Jeugdmennen Nederland hebben de jeugdmenners weer veel gehad aan de feedback van de juryleden. Ook een vaardigheidstraining onder deskundige begeleiding van Ad Aarts stond op het programma. Op naar de eerste observatiewedstrijd op 10-11 mei in Rijssen en op 15-16 juni in Geldrop. De Stichting Jeugdmennen stimuleert jeugdmenners van 12 tot 25 jaar om deel te nemen aan internationale menwedstrijden en internationale kampioenschappen voor jeugdmenners. De trainingen en observatiewedstrijden vormen de voorbereidingen op weg naar het komende EK van 24 tot en met 28 juli in Flyinge (Zweden). Daar verdedigt Nederland de gouden teammedaille en diverse titels in de individuele rubrieken. Voor informatie zie www.jeugdmennen.nl

FOTO: DIGISHOTS

MENFESTIJNEN IN EXLOO

Na de afgelasting van Beekbergen dit jaar gaan het NK vierspannen en paramennen naar Exloo. Daarnaast zijn ook de internationale wedstrijden, met een aantal extra rubrieken, inmiddels goedgekeurd door de FEI. Van 31 juli tot en met 4 augustus kunnen deelnemers niet alleen rijden in de klassen CAIO4*-H4, CAI3*-H2 en CAI2*-H4, maar er zijn ook tweester rubrieken voor alle ponyrubrieken en de enkelspan paarden, driester rubrieken voor tweespan paarden én voor vierspan paarden. Er zijn geen driesterrubrieken voor de ponyrubrieken en enkelspan paarden, omdat de week erna het NK Ponymennen gepland staat in Wierden en een observatie voor de enkelspan paarden.

FOTO: KRISTINA HORVÁTH

TON VAN DER VEN OVERLEDEN

Ton van der Ven (58) is op 16 april overleden aan de gevolgen van een noodlottig ongeval. De zondag ervoor begon als een hele mooie dag voor Ton. Hij was op stap geweest met zijn kleinzoon en had daarna een jachttraining. Tijdens de training struikelde zijn paard, waardoor Ton lelijk ten val kwam. Er werd direct hulp geboden, maar later bleek het letsel te ernstig te zijn. Ton was Technisch Afgevaardigde voor de KNHS en jurylid marathon en vaardigheid. Daarnaast was hij FEI Testing Technician en FEI Steward level 3. Overal waar Ton kwam was hij klaar voor een gezellig praatje. We wensen Anne, familie en vrienden heel veel sterkte bij dit enorme en plotselinge verlies.

Menvliegendecken

De temperatuur stijgt en de dagen worden langer: de lente is in volle gang. Dat betekent dat we steeds meer buitenritten kunnen gaan maken, maar ook dat we ons weer moeten voorbereiden op het vliegen- en dazenseizoen.

Gelukkig heeft www.allesvoordemenner.nl dé oplossing, de vliegendecken met hals, speciaal voor de mensport. En MenSport & Showpaard mag één exemplaar weggeven! De handige vliegendecken is gemaakt van sterke nylonstof en afgewerkt met een moderne nylonband. De deken is voorzien van leidselsleutel-uitsparingen, zodat de sleutels het tuig niet in de weg zitten. Daarnaast heeft de deken extra bevestigingsriemen voor aan het tuig, waardoor deze goed op zijn plaats blijft tijdens de rit. Kortom: de perfecte deken om je paard of pony, in alle maten, te beschermen tegen ongedierte!

Winnen?

Scan de QR-code hiernaast en maak kans om de vliegendecken ter waarde van €67,00 te winnen! Wil je er zeker van zijn dat jouw paard dit vliegenseizoen goed beschermd is? Bestel deze deken dan via www.allesvoordemenner.nl!

Puzzelen maar!

Multifunctioneel gereedschap

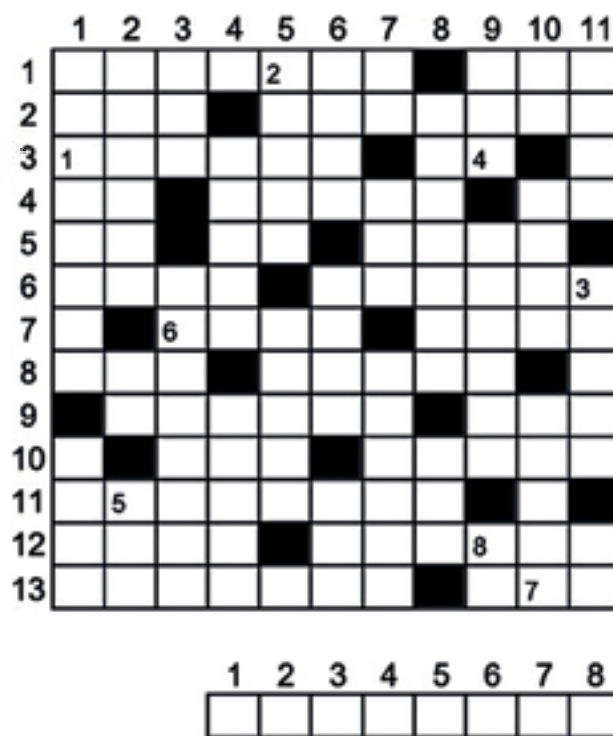
De HT1-1 heeft alles wat jij nodig hebt! De tool is meerdere gereedschappen in één en komt goed van pas bij het uitkrabben van hoeven, het reinigen van schroefgaten en het aandraaien van schroeven. De HT1-1 bestaat uit een zakmes, hoevenkrabber, reiniger, 1 cm snijtap en vierkante sleutels in vier formaten: 10, 12, 13 en 14 mm.

Speciaal ontwerp

Het multi-gereedschap heeft een speciaal ontwerp. Hierdoor kan de HT1-1 worden uitgevouwen in een praktische T-vormige greep bij het gebruik van de snijtap. Dit multifunctionele gereedschap komt met een opberghoes, voorzien van een lus zodat je het gemakkelijk op een toegankelijke plek kan ophangen. De HT1-1 is gemaakt van roestvrij staal van hoge kwaliteit.

Winnen?

Wil jij de HT1-1 winnen? Stuur dan de oplossing van de prijspuzzel naar info@mensport.nl en wie weet heb jij deze gadget binnenkort in huis!

Horizontaal

1. wedstrijd in draven, zware bijl;
2. zintuig, zoutsteen voor paarden;
3. vrouwelijk paard, verbrandingsrest;
4. idem (afk.), wondvocht, een toon hoger dan la;
5. neon (afk.), lidwoord, eer bewijzen;
6. het gehele aantal, in het gras weiden;
7. een paard behoort tot de ... der onevenhoevigen, van een ... kleur;
8. vat, hemelgeest;
9. vrouwelijke rechercheur, intercityexpress (afk.);
10. een zekere, lange nekharen van een paard;
11. doet een paard bij jumping (over hindernissen);
12. tegenovergestelde v. vol, schelpdier;
13. optillen, binnenkort

Verticaal

1. een paard dat de overhand heeft is ..., Noorse stad;
2. een kudde herten, onder andere (afk.), pepmiddel;
3. arrondissement (afk.), een paard in cirkels laten lopen;
4. uitruster van schepen, enkele;
5. keurgroep, volk dat het ras Knabstrupper kweekt,
6. oevergewas, stad aan de Schelde, goed in spreektaal;
7. merk(teken) op gewichten, roem, ordinar;
8. beslissende extra wedstrijd in paardensport, algemene Nederlandse spraakkunst (afk.);
9. indien, vrouwelijk zoogdier, tijdelijk (afk.);
10. buiten westen (afk.), vlug, altijd groene naaldboom;
11. namaakleder, luizeneieren, dwarsmast;

FOTO: NVTG

LID VAN VERDIENSTE

Op de geslaagde algemene ledenvergadering in het Friese Hemrik blikte de NVTG terug op een mooi seizoen. Bestuurslid Henk Beniers werd met algemene stemmen herkozen voor een nieuwe bestuurstermijn. Rinus Catshoek treedt terug na maar liefst bijna vijftig jaar jurylid te zijn geweest. Hij werd uitvoerig bedankt én gehuldigd tot 'Lid van Verdienste' van de NVTG.

FOTO: ISTOCKPHOTO

FEI OVER VERSPREIDEN BEELDEN

De FEI verduidelijkt een aantal misverstanden op het gebied van videoopnames en het verspreiden ervan. Het gaat de FEI alleen om de publicatie van videobeelden op social media, websites en blogs van FEI-Named Events, voor personen die er geen rechten voor hebben. FEI-Named Events zijn FEI-evenementen waarvoor wedstrijden zich beschikbaar kunnen stellen. Dat gaat bijvoorbeeld om WK's, EK's en de indoor World Cup wedstrijden. Op wedstrijden als CHIO Aachen en de Royal Windsor Horse Show geldt dit verbod dus niet. Op FEI-Named Events is het voor personen die geen toestemming hebben, dus niet toegestaan om videobeelden te verspreiden. Het publiceren van videobeeld is niet toegestaan als een persoon geen contractuele overeenkomst heeft om te filmen en te verspreiden.

FOTO: PETRA SCHEENAARD

FINALE NOORDERKOGGENCUP

Begin maart werd in Benningbroek bij de Noorderkoggengruiters de finale van de NoorderkoggengCUP mencompetitie gereden. Deze dressuurcompetitie kent een goedgevulde prijzenpot dankzij de vele sponsors. Als winnaars kwamen naar voren: Ellen Wijdenes met Wrentnal Red Fox (klasse M/Z/ZZ), Albert Hooijer met Diego (B/L paard) en Marianne Wijdenes met Polhaar Golden Gemma (klasse B/L pony's). "We kunnen terugkijken op een mooie en sportieve competitie. Wij willen de deelnemers, sponsors en vrijwilligers bedanken. Zonder hun zou deze competitie niet mogelijk zijn geweest", aldus de organisatie. Goed nieuws: ook volgend jaar wordt de NoorderkoggengCUP mencompetitie weer georganiseerd.

FOTO: KASTEEL MIDDACHTEN

TENTOONSTELLING MIDDACHTEN

Vanaf 1 juni presenteert Kasteel Middachten de nieuwe tentoonstelling 'In volle vaart!', over de rijke geschiedenis van rijtuigen en stallen op het landgoed. Twaalf geheel gerestaureerde rijtuigen zijn te zien in het koetshuis dat, samen met de stallen en de tuigenkamer, het oudste en authentiek bewaard gebleven stalgebouw in Nederland vormt. Daarnaast is in de Oranjerie van Middachten een fototentoonstelling te zien, met vergrote historische foto's van rijtuigen en auto's zoals die door de bewoners van het kasteel werden gebruikt.

FOTO: DIGISHOTS

AKKERMAN ZEGT KFPS VAARWEL

Marijke Akkerman legt vanaf 1 mei haar werkzaamheden voor het KFPS neer. Ze werkte al tien jaar bij het stamboek als hoofd communicatie voordat ze drie jaar geleden Ids Hellinga als directeur opvolgde. Tot 1 september draagt ze nog zorg voor een soepele overdracht. Het bestuur omschrijft Marijke als bruggenbouwer en is dankbaar voor haar onvoorwaardelijke inzet.

FOTO: LENUS VAN DER BROEK

HORSES2FLY KFPS MENCOMPETITIE

Met zes selectiewedstrijden in de zomer van 2024 staat de outdoor kalender van de Horses2fly KFPS sportcompetitie vast. De wedstrijden zijn op 4 mei in Oudega, 2 juni in Harich, 14 juni in Gorredijk, 6 juli in Balkbrug, 19 juli in Garijp en 28 juli in Koudum. De finale wordt verreden op woensdag 7 augustus in Tolbert, waar de overall kampioen wordt bepaald. De outdoor mencompetitie kent met de finale ook een overall kampioen. Afgelopen jaar was de bokaal voor Udo de Haan met Its fan de Kressers (v. Hessel 480). Daarmee won de menner van Het Swarte Paert de outdoorcompetitie voor de vierde keer op rij. Opgeven voor de mencompetitie kan via MijnKNHS.

FOTO: MIEKE LOCKEER DE RIJCK

RESTAURATIECOMPETITIE NVTG

Op de Paasshow bij Van den Heuvel in Valkenswaard werd de uitslag bekendgemaakt van de restauratiecompetitie. Het laatste woord over de door ereleden Evert Ipenburg en Aad van der Pluym voorgeselecteerde rijtuigen was aan juryleden Jan en Ria Maathuis, die ook zeer actief zijn op (inter)nationale NVTG-wedstrijden. Zij keken naar wie de meest 'zuivere' restauratie had neergezet. De koetsen werden op detail beoordeeld wat betreft ijzerwerk, hout, bekleding, lakwerk en accessoires. Als winnaar kwam uit de bus de gele dames Phaeton van Arie en Gerda Middelkamp uit Wierden, tweede werd de rode Spyker van Theo Spoelder uit Soest en derde de uit Mecklenburg afkomstige Duc van Steve Houben uit Heusden-Zolder (BE).

VILLA NOVA ARRANGEMENT

Zoek je een hotel met sfeer en gezelligheid, waar in de naastgelegen stalling ook je paard/pony supergoed verzorgd wordt, dan is Villa Nova de allerbeste optie! Vanuit Villa Nova maak je fraaie ritten over goed aangegeven routes in het Drents-Friese Wold. Villa Nova heeft speciaal voor menners en ruiters het Men- en ruiterarrangement ontwikkeld. Omdat MenSport & Showpaard volledig achter dit aanbod staat, heet het arrangement sinds begin 2024 het 'MenSport & Showpaard Men- en ruiterarrangement'. Kijk voor informatie op de website voor de mogelijke routes en overnachtingen www.villa-nova.nl/met-paard-op-vakantie.

Jetske Broos: "Ees en ik vormen een superteam"

Toen ze zes jaar was, begon Jetske Broos met lessen op de plaatselijke ponyclub. De eigenaresse van haar verzorgpony Huub mende met hem en

zo kwam het dat Jetske al op haar veertiende het menbewijs haalde. Samen met Ees, de man bij wie ze groomde, kocht ze een paar jaar later haar eerste wedstrijdpaard, de Haflinger Surprise. Inmiddels is ze de trotse eigenaresse van maar liefst vier paarden. Ze rijdt haar paarden ook onder het zadel, maar liever zit ze op de bok. "Het leuke van mannen is dat je het gezellig samen doet. Met Ees men ik al zo lang samen; we kunnen lezen en schrijven met elkaar. Er is vijftig jaar leeftijdsverschil – Ees is 75 en ik 24 – maar we zijn echte vrienden en ik kan altijd bij hem terecht. We zijn een superteam: hij met zijn ervaring en nuchtere verstand en

ik met mijn kennis van bijvoorbeeld training, voermanagement en graslandbeheer, die ik opdeed tijdens mijn opleiding Hippi sche Bedrijfskunde in Dronten."

Marathon rijden

Pony van het eerste uur Huub loopt nog altijd enthousiast voor de wagen, naast Surprise of in het klavertje drie, met ook nog Lizzy erbij, de Haflinger van Ees. Wedstrijden rijden doet Jetske graag, samen met Ees natuurlijk. "We doen weer mee aan de marathoncompetitie hier in het noorden. We overleggen over de lijnen in de marathon. Ees zegt altijd: 'Zonder Jetske geen marathon!' (CD)

"Toen ik de M bereikt had, ging ik maar eens lessen"

Op de districtskampioenschappen Mendistrict West Vaardigheid won Nomi Steenbergen (19) met de Shetlander Lisa de klasse L Vaardigheid Sulky, terwijl ze met de Friese merrie Bloem de zege in de klasse M voor zich opeiste. Acht jaar geleden beleerde ze samen met de staleigenaar haar jonge Friese merrie Butterblom fan 'e Tjonge (v. Doaitzen 420). Ondanks dat ze niet zo gemakkelijk was, bereikte het duo de klasse Z2-dressuur onder het zadel. "En toen kwamen de vliegende wissels...", vertelt Nomi. "Ik bracht veel spanning op haar over en op een gegeven moment dacht ik: 'Zo vinden we het allebei niet leuk meer.' Sindsdien men ik met haar en

berijd ik haar alleen nog maar op het strand. "In eerste instantie menden we alleen in de wei en in het bos. Vlak na 'corona' was het tijd voor onze allereerste menwedstrijd. Tot de klasse M deed ik eigenlijk maar wat. Daarna ben ik gaan lessen, omdat ik hogerop wil. De lessen van Jeremy van Brakel werpen hun vruchten af. Jeremy helpt me vooral met het omgaan met spanning. Hij geeft me het inzicht dat ik mijn perfectionisme moet loslaten. Zo keek ik bijvoorbeeld naar mijn paard tijdens de vaardigheid. Simpele tip van Jeremy: 'kijk waar je naar toe gaat, dan volgt zij vanzelf. Je hoeft dan nauwelijks meer te sturen'." Ondanks dat ze zichzelf een echte wedstrijdrijder

noemt, geniet Nomi ook van de omgang met haar paarden, het trainen en af en toe lekker in het bos rijden. Ook gaat ze vaak samen met de paarden op vakantie. "De boog kan niet altijd gespannen zijn!" (CD)

"In welke discipline schieten mensen je zó te hulp?"

Na enkele jaren geen wedstrijden te hebben gereden, is Fred van Vliet dit jaar weer begonnen. "18 maart had ik ingeschreven voor de oefenmarathon in Boxtel. Op zaterdag hadden

we de hindernissen verkend en daarna genoten van de vers gebakken appelflappen van de organisatie. Op zondag was ik na een technisch mankement wat laat op het terrein en daarna kwam ik tot de ontdekking dat ik mijn cap was vergeten... Normaal heb ik altijd een reservecap in mijn bus, maar die lag die specifieke dag natuurlijk niet op zijn vaste plek. Gelukkig had mijn groom er wel een bij zich, maar er was geen tijd meer om op en neer te rijden om de cap thuis op te halen. Ervan uitgaande dat ik dus niet kon starten, besloot ik mijn collegamenners te vragen of iemand een reservecap bij zich had. Al bij de derde wagen

had ik het geluk en kreeg ik spontaan een cap te leen! Geweldig toch? Zo kon ik dus alsnog de wedstrijd rijden!

Mooiste discipline

Dit alles overdenkend kom ik toch wel tot de conclusie, dat wij de mooiste tak van de paardensport beoefenen. In welke discipline krijg je spontaan een missend onderdeel van je uitrusting te leen van een mede-deelnemer? Waar staan mensen op zo'n manier klaar voor elkaar? En dan zullen we het maar niet hebben over hoe geweldig de vele vrijwilligers zijn! Ik kijk vol goede moed én motivatie uit naar het komende wedstrijdjaar!" (MP)

Renate Hofkes: "In Eefde vielen de puzzelstukjes in elkaar"

FOTO: WERNER TIMMER

Renate Hofkes won tijdens de SWM in Eefde begin april de rubriek Tweespan Paard klasse M/Z met grote voorsprong. "Mijn zes- en zevenja-

rige tuigpaarden zijn heel sterk, zij bleven ondanks de modder super goed aanpakken. Maar het was de koets die door de modder niet nastuurde, waardoor er in de vaardigheid vijf ballen vielen. Dat was telkens op een oer. Jammer, omdat ik de dag zo goed begon met een fijne dressuurproef", blikt ze terug. "De paarden waren top, ik was super blij dat ik na de dressuur en vaardigheid bovenaan stond! In de marathon zijn ze namelijk erg sterk: ze zijn wendbaar en vlug. De perfecte combinatie."

23 strafpunten verschil

Renate won zondag de marathon met

bijna zestien punten verschil op haar concurrentie en sloeg daarmee en gat van meer dan 23 strafpunten tot de nummer twee. "Ja, ongelofelijk. Vorig jaar was er elke wedstrijd wel iets dat tegenviel, vaak waren mijn paarden net iets te kijkerig of te scherp. We hebben daarom besloten om het indoorseizoen 2023-2024 wedstrijden te blijven rijden, om de paarden extra ervaring te laten opdoen. Dat de puzzelstukjes dan op de allereerste outdoorwedstrijd al op zijn plaats vallen is geweldig! Ik hoop dat we dit kunnen blijven vasthouden of misschien zelfs iets kunnen verbeteren. Daarmee doel ik voornamelijk op de dressuurscore." (MP)

Margo Kalverboer: "Dirkje is een superpaard voor mij!"

Bij Margo Kalverboer stond paardrijden jarenlang op een laag pitje omdat ze in het buitenland verbleef. Terug in Nederland kwam het er ook niet van om haar oude hobby op te pakken vanwege de drukte in het Portugese restaurant dat ze samen met haar man runt. Maar toen kwam corona en kreeg ze veel vrije tijd. "In die periode vroeg ik Dirk Groot, die bij ons in Medemblik met de paardentram rondreed, of ik af en toe met hem mee mocht. Zo ging het dat ik bij Dirk op stal kwam en meehielp met zijn Friese paarden. Ik kreeg een band met de jonge merrie Dirkje en mocht met haar aan het werk, zowel onder het zadel als voor de wagen.

Sinds 2022 ben ik haar trotse eigenaresse!" Margo heeft het naar haar zin op stal bij Dirk. "Er is een leuke sfeer tussen de pensionklanten. Op woensdagochtend help ik met uitmesten. Daarna gaan we naar de menles bij de Noorderkoggenruiters in Benningbroek."

Echte Eise 489

Margo noemt Dirkje een superwerkwillig paard. "Dat heeft ze van haar vader Eise 489. Ik heb geleerd om consequent te zijn. Ze kon vaak niet wachten totdat we gingen vertrekken, maar ze moet blijven staan totdat ik ook klaar ben. Gelukkig is ze gevoelig voor complimenten, als ik kenbaar maak dat ze het goed doet, luis-

FOTO: ROBERT GELING/ROG-FOTOGRAFIE

tert ze." Tijdens de finale van de Noorderkoggen Cup werd het duo tweede in de klasse B/L, terwijl ze er pas een paar wedstrijden op hadden zitten. "Dirkje vindt het leuk om op wedstrijd te gaan, dus we gaan lekker door!" (CD)

Tietsia van de Rijet: "Plezier, rust en paardenwelzijn voorop"

FOTO: ANOEK ALBERTS

Een leerling wees haar erop dat zij één van de slechts twaalf bij de KNHS geregistreerde licentiehouders voor het geven van menlessen is. "Opvallend", vond Tietsia van de Rijet uit

het Groningse Hornhuizen, waar ze samen met haar man Pieter hun pensionstal runt. "Ik weet zeker dat er veel meer bekwame trainers zijn in ons land dan die twaalf!" De menliefhebber van Stal Van 't Grönneger Laand ment zelf, uiteraard, en geeft les bij de menvereniging in Roden én bij haar thuis. "Nog niet zo lang geleden faciliteerde ik ook de koetsiersbewijzen. Maar de spoeling hier in het noorden is dun en er bleek op een gegeven moment niet veel belangstelling meer voor. Stel dat we weer een clubje bij elkaar krijgen, dan zet ik graag opnieuw zo'n cursus op", aldus de enthousiaste en gedreven Tietsia. Lol in

het mennen staat bij haar voorop. "Het niveau van iemand die vraagt of ik hem of haar les wil geven, is voor mij niet belangrijk. Of je nu recreatief rijdt of fanatiek wedstrijdmenner bent, ik help graag. Het gaat om het plezier in de sport, de veiligheid voor menner en paard én paardenwelzijn. Ik houd niet van geruk en gepluk." Uiteraard hebben Tietsia en Pieter ook zelf altijd paarden gehad. Met de zelf opgeleide en inmiddels 11-jarige Barock Pinto-merrie Jasmine start Tietsia in de Z-dressuur. Dit seizoen hoopt ze weer een startplek te bemachtigen op de Hippidae. "En daarna: op naar het ZZ!" (CD)

Binnenkort in MenSport & Showpaard

Het is elk nummer weer de kunst om zowel de sportmenners, de recreatiemenners, de traditionele doelgroep en de Showpaardrijders te bedienen met de inhoud van MenSport & Showpaard. Het is ongeveer één jaar geleden dat MenSport & Showpaard samengingen. We hebben veel overlegd, gezocht en afgestemd en proberen nog altijd de overlap tussen de verschillende doelgroepen op te zoeken. Maar één ding staat voorop, we zijn allemaal verknocht aan de paardensport 'met een karretje erachter'. Voor het volgende nummer hebben we de hulp ingeschakeld van Alfons Engbers, tuigpaardman in hart en nieren. Alfons staat aan de wieg van vele (inter)nationale toppers zoals Eline Mentink, Arjen Holties en Rens Egberink. Voor hen en voor anderen leidt hij ook talentvolle jonge menpaarden op; hij heeft er inmiddels honderden klaargemaakt. In het komende nummer van MenSport & Showpaard gaat hij aan de slag met het jonge paard van de gelukkige abonnee die de les heeft gewonnen. Daarnaast volgden we een cursus hoeden maken, gingen we langs bij familie De Hoop en we stelden Gerard Leijten inhoudelijke vragen over de zweep en zijn verschillende functies. Tot snel!

MenSport & Showpaard 4 verschijnt vanaf 25 juni

MenSport & Showpaard kalender

Bekijk voor meer data en de meest actuele gegevens de kalender op www.mensport.nl

Internationaal

23-26/5 CAIO Saumur (Fra)
29/5-2/6 Bühl (Ger)
1-2/6 CAN Bornem (Bel)
6-9/6 Piseč nad Dyjí (Cze)
19-23/6 CAI Drebkau + DK tweespannen (Ger)
26-30/6 Le Pin au Haras (Fra)
2-7/7 CAIO Aachen (Ger)
11-14/7 Ksiaz (Pol)
22-28/7 FEI EK U25/Junioren/Children Flyinge (Swe)
31/7-4/8 CAIO NK Vierspannen en Para Exloo

Wedstrijden

17/5 Dr/va Zeewolde
20/5 Pinksteren dr/va Garderen
24-26/5 SWM Kronenberg
25-26/5 SWM Zuidwolde
25-26/5 SWM Ughelen DK Mendistrict Oost
26/5 Dr/va Someren
26/5 Dr/va Lekkerkerk
26/5 Impulsmarathon Prinsenbeek
26/5 Dr/va Hoofddorp
29/5 Dr/va Barsingerhorn
31/5 Dr/va Zeewolde
1/6 Dr/va Leek
1/6 Dr.competitie en va Oldebroek
2/6 Dr/va Ter Apel
2/6 Horses2Fly Gaasterland-Harich
2/6 Dr/va Veghel
7/6 Dr/va CH Sneek
8-9/6 SWM Hellendoorn
8/6 Dr/va Zevenbergen
8/6 D/va Sleenwijk

8/6 Impulsmarathon Franeker
12/6 dr/va avondwedstrijd Barsingerhorn
14-16/6 Dr/va CH Gorredijk + Horse2Fly
15-16/6 SWM Geldrop
15/6 Dr/va Nieuwegein
15/6 Oefenmarathon/kamp. Drents-Friese Woud Diever
16/6 Dr/va Zwartewaal
16/6 Dr/va Lekkerkerk
22-23/6 SWM Haaksbergen
22/6 Potlooiencup minimarathon Lexmond
22/6 Dr/va Zeewolde
23/6 Dr/va Pinsenbeek
23/6 Dr/va Ouddorp
26/6 Dr/va avondwedstrijd Barsingerhorn
27-30/6 CAI Gaasterland en NK Enkel- en Tweespannen
29-30/6 Paardendagen SWM Eersel
29/6 Dr/va Nw en St Joosland
29/6 Dr/va 't Zandt
6/7 Dr/va + Horses2Fly KFPS Balkbrug
6-7/7 SWM Leek
7/7 Impulsmarathon Nuenen
10/7 Va/dr avondwedstrijd Barsingerhorn
13-14/7 SWM Schijndel
13-14/7 SWM Wenum Wiesel
13/7 Impulsmarathon St Nicolaasga
14/7 Minimathon Ouddorp
19-20/7 SWM DK West Neerijnen
19/7 Horses2Fly KFPS Garijp
21/7 Dr/va DK Zuid Someren
25-26/7 SWM Paardendagen Driezum-Wälterwald

28/7 Horses2Fly KFPS Koudum

Recreatie

26/5 Koperenteutrit Luyksgestel (Be)
4-7/6 Paarden4Daagse Epe
9/6 Keizer Kareltocht Kasterlee (Be)
9/6 Oefendag Dr/va Panningen met buitenrit
23/6 Pondarosatocht Geel (Be)
30/6 Koetsentocht Zwarte Parels Geel (Be)
7/7 Dilbeekse paardenvrienden, St. Martens-Bodegrem (B)
21/7 Korenpikrit Lille (Be)
4/8 Tocht in Meerdaelwoud (Be)
11/8 Scheldetocht (Be)
25/8 Smulrit Schimmert
25/8 Somerense tocht Someren Eind
1/9 Merodetocht Westerlo (Be)
8/9 Trappistentocht Westmalle (Be)
15/9 Grevenbroeckertocht (Be)

Authentiek

19/5 Rit Valkenswaard
9/6 CTA Plus Vorden
6/7 CTA Plus Wapenveld
22/7 Authentieke Rijtuigendag Hardenberg
11/8 Rit Vorden
31/8 Rit Slochteren

Showpaard

18/5 CH Lunteren (Fries ras)
20/5 CH Eext
20/5 CH De Wijk
25/5 CH Exloo
1/6 CH Middenveld Beilen

1/6 CH Rouveen
9/6 CH Diever
15/6 CH Drogeham
22/6 CH Siegerswoude
29/6 CK West Houten
6/7 CH Wijnjewoude
13/7 CH Zuidenveld Coevorden
18/7 CH Oost Lunteren
20/7 Gouden Bolhoed Houten
26/7 CK Noord Tolbert
27/7 CK Zuid Waalwijk
30/7 CH Norg
3/8 CH Uithuizen
3/8 CH Rijs
5/8 CH Opmeer
7/8 CH Buitenpost
10/8 NTD Lunteren
17/8 CH Oldebroek

Overig

18/5 Demo Reddingboot Ameland 17.00u
25/5 DOE-middag Fac.
Diergeneeskunde Utrecht
26/5 Mendurance Waalwijk
1/8 Demo Reddingboot Terschelling
15/8 Demo Reddingboot Terschelling
23/8 Mendurance Someren

Zie ook ...

Voor verdere agenda + meer info zie ook www.hoefnet.nl.

Oproep

Heb jij of je vereniging een activiteit of wedstrijd die je in de (online) agenda wilt vermelden? Laat het ons weten: www.mensport.nl/agenda/insturen.

Kiezen voor Prestatie

**Martin
Morero**

Zeer sterke
moederlijn

Looplust
en werklust

Bruin, 1,61 m

Atleet keur x Toos ster (V. Larix x Fabricius x Navigator x Oregon)

Kampioen
Dekhengsten 2023
Hackneys

KWPN hengst met
laagste verwantschap

**Sallandt's
Long Train
Running**

Chique | Bruin, 1,69 m

Renvyle the Real Deal
x Sallandt's Gillypower
(V. Plains Liberator keur)

De nieuwe Renovor!

Huckriede Stables

Usselerveenweg 62 Enschede ☎ 06 229 280 58

Kampioen Ereklasse 2023

KWPN Kampioen Dekhengsten 2023

Oregon Trofee 2023

KWPN Kampioen Dekhengsten 2022

KWPN Westfort Hengstencompetitie 2022

Oregon Trofee 2022

KWPN Westfort Hengstencompetitie 2021

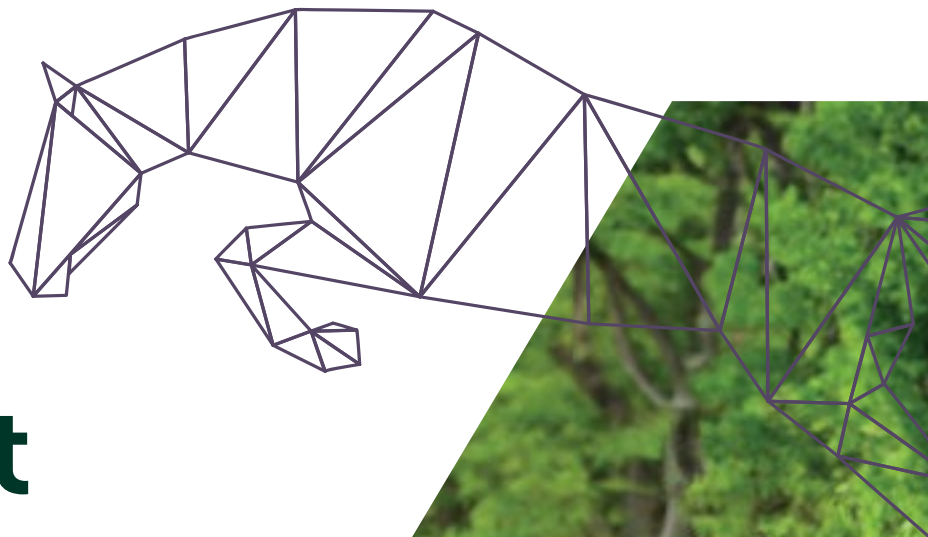
Magnifiek

Tuigpaard van het Jaar 2023

Idol x Helise keur (v. Atleet keur) | 1,64 m | vosfactorvrij

Foto: Johnnij van Ing

Men^{show}paard Sport

ARRANGEMENT

De vele men- en ruiterspaden laten u kennis maken met 6100 ha schitterende natuur. Vanuit het paardenhotel kunt u direct starten met één van de vele men- of ruiterroutes.

- ◆ 2x overnachting
- ◆ 2x ontbijt
- ◆ 2x diner
- ◆ 2 nachten boxhuur
- ◆ incl. jaarboek MensportShowpaard!

Vanaf
€ 196,50
per persoon

Geldig bij aankomst op dinsdag t/m vrijdag in 2024.

Dorpsstraat 38
Zorgvlied

Telefoon 0521 387 212
Email info@villa-nova.nl

WWW.VILLA-NOVA.NL